

Vergadering van 20 april 2020

2020_GRMW_00316 Aanvraag tot wijziging van het Strategisch Veiligheids- en Preventieplan voor de periode 01/01/2020-31/12/2020 - Goedkeuring

Bevoegd: Mathias De Clercq

Betrokken: Elke Decruynaere, Astrid De Bruycker

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017, artikel 40, §1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

Het Koninklijk Besluit van 03/07/19 betreffende de verlenging 2020 van de Strategische Veiligheids- en Preventieplannen 2018-2019.

Het Ministerieel Besluit van 05/12/19 tot bepaling van de indienings-, opvolgings- en evaluatievoorwaarden en tot bepaling van de toekennings-, toepassings- en controlevoorwaarden van de financiële toelage van de Strategische Veiligheids- en Preventieplannen 2020.

Motivering

In afwachting van een nieuwe federale regering die nieuwe richtlijnen zou uitvaardigen voor de Strategische Veiligheids- en Preventieplannen, wordt het Strategisch Veiligheids- en Preventieplan 2018-2019 (dat al een verlenging is van SVP 2014-2017) met 1 jaar verlengd. De Stad ontvangt voor de uitvoering ervan een jaarlijks budget van 2.428.119,29 euro, verhoogd met 48.661,74 euro als subsidiëring van de annexen Gemeenschapswacht.

De procedure voor de opmaak van de Strategische Veiligheids- en Preventieplannen 2020 bestaat uit indiening van een "wijzigingsformulier voor de periode 01/01/2020-31/12/2020" en een "draftversie van het SVP 2020" waarin de voorgestelde wijzigingen, toevoegingen en schrappingen zijn aangeduid.

Noot: de draftversie van het SVP 2020 is a.g.v. het verplicht te gebruiken sjabloon en layout, jammer genoeg moeilijk leesbaar.

Om de subsidie Strategisch Veiligheids- en Preventieplan 2020 te kunnen ontvangen, dient de Gemeenteraad de draftversie waarin de voorgestelde wijzigingen, toevoegingen en schrappingen zijn aangeduid, en het bijhorend wijzigingsformulier, goed te keuren.

In afwachting van een nieuwe federale regering wordt 2020 als overgangsjaar beschouwd waarin het SVP 2018-2019 met een jaartje verlengd wordt. Er verandert in se niets aan de

werking en doelstellingen van de SVP-projecten, maar we stellen wel wijzigingen voor ihkv actualisering of ter verduidelijking, nl.:

- de Lokale Veiligheidsdiagnostiek wordt voor alle fenomenen geactualiseerd (nl. *obv geregistreeerde criminaliteit en overlast 2016-2018, stadsmonitor 2017, veiligheidsmonitor 2018 en kwalitatieve info SVPP-projecten*);
- namen van diensten werden geactualiseerd (in lijn met reorganisatie Stad Gent in 2016-2017);
- waar nodig zijn resultaten/indicatoren geherformuleerd in functie van een betere, eenduidige interpretatie ervan;
- resultaten/indicatoren die niet meer relevant zijn (*vb. omdat een project niet meer in opstartfase zit; of omdat na te streven resultaat al jaren 100% bereikt wordt, en dus nog weinig 'zegt' maar inherent deel uitmaakt van de werking*) werden geschrapt of vervangen door meer relevante indicatoren en resultaatsverbintenissen

Financiële informatie

Voorgestelde uitgaven: € 2.476.781,03

Gebudgetteerd: Ja

De SVP-subsidie bestemd voor de annexen gemeenschapswacht wordt gekoppeld aan de subsidiecode SVP.ANX. De kredieten ikv dit besluit werden voorzien. De financiële verbintenis, die resulteert in een concrete uitgave, zal bij latere besluitvorming ontstaan.

Dienst*	PVV	PVV
Budgetplaats	diverse	diverse
Categorie*	E	E
Subsidiecode	SVP.SVP	SVP.ANX
2020	€ 2.428.119,29	€ 48.661,74
Totaal	€ 2.428.119,29	€ 48.661,74

Verwachte ontvangsten: € 2.476.781,03

Gebudgetteerd: Ja

De SVP-subsidie bestemd voor de annexen gemeenschapswacht wordt gekoppeld aan de subsidiecode SVP.ANX. De kredieten ikv dit besluit werden voorzien. De financiële verbintenis, die resulteert in een concrete uitgave, zal bij latere besluitvorming ontstaan.

Dienst*	PVV	PVV
Budgetplaats	diverse	diverse
Categorie*	E	E
Subsidiecode	SVP.SVP	SVP.ANX
2020	€ 2.428.119,29	€ 48.661,74

Totaal	€ 2.428.119,29	€ 48.661,74
---------------	-----------------------	--------------------

Bijgevoegde bijlage(n):

- SVP 2020 wijzigingsformulier (deel van de beslissing)
- Draftversie SVP 2020 (deel van de beslissing)

Voorstel

Legt aan de gemeenteraad / raad voor maatschappelijk welzijn voor ter beslissing:

Artikel 1:

Keurt goed, voor indiening bij de FOD Binnenlandse Zaken, de "Aanvraag tot wijziging van het Strategisch Veiligheids- en Preventieplan voor de periode 01/01/2020-31/12/2020", die bij dit besluit is gevoegd.

Artikel 2:

Keurt goed, voor indiening bij de FOD Binnenlandse Zaken, de "draftversie van het Strategisch Veiligheids- en Preventieplan voor de periode 01/01/2020-31/12/2020", die bij dit besluit is gevoegd.

Directie Lokale Integrale Veiligheid

Wijzigingsformulier

**Aanvraag tot wijziging van het strategisch
veiligheids- en preventieplan
01/01/2020 - 31/12/2020**

Toevoeging, afschaffing of wijziging van één of meerdere
fenomenen, strategische doelstellingen, operationele
doelstellingen, verwachte resultaten of indicatoren

Stad GENT

Aanvraag wijziging algemeen

Type aanvraag:

Toevoeging

Wijziging

Verwijdering

Actualisatie:

- de Lokale Veiligheidsdiagnostiek wordt voor alle fenomenen geactualiseerd (*nl. obv geregistreerde criminaliteit en overlast 2016-2018, stadsmonitor 2017, veiligheidsmonitor 2018 en kwalitatieve info SVPP-projecten*)
- namen van diensten werden geactualiseerd (in lijn met reorganisatie Stad Gent in 2016-2017)
- waar nodig zijn resultaten/indicatoren geherformuleerd in functie van een betere, eenduidige interpretatie ervan
- resultaten/indicatoren die niet meer relevant zijn (*vb. omdat een project niet meer in opstartfase zit; of omdat na te streven resultaat al jaren 100% bereikt wordt, en dus nog weinig 'zegt' maar inherent deel uitmaakt van de werking*) werden geschrapt of vervangen door meer relevante indicatoren en resultaatsverbintenissen

NOOT: er wijzigt in se niets aan de werking en doelstellingen van de SVPP-projecten

Rechtvaardiging van de aanvraag:

Actualisatie i.h.k.v. verlenging

Voor de Stad GENT

Voor de voorzitter van de gemeenteraad
(bij delegatiebesluit van 26 november 2019)

Mieke Hullebroeck
Algemeen directeur Stad en OCMW Gent

Mathias De Clercq
Burgemeester

Strategisch Veiligheids- en Preventieplan

GENT : SVPP Gent

periode : 01-01-2020 - 31-12-2020

Tussen enerzijds :

de Staat vertegenwoordigd door de Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, gevestigd in de Wetstraat 2 te 1000 Brussel, verder de Staat genoemd

En anderzijds :

De Stad GENT, vertegenwoordigd door de Gemeenteraad, waarvoor optreden De Heer Mathias DE CLERCQ, Burgemeester en Mevrouw Mieke Hullebroeck, Algemeen Directeur , en die handelen in uitvoering van de zitting van de Gemeenteraad van __/__/____ en die verder de Gemeente worden genoemd,

Handelend in uitvoering van de beslissing van de Ministerraad van **28 juni 2019.**

Wordt afgesproken wat volgt :

ALGEMENE BEPALINGEN

1. Op basis van het strategisch veiligheids- en preventieplan en rekening houdend met de bepalingen in het Koninklijk Besluit en onder voorbehoud van de beschikbare kredieten, wordt een jaarlijks bedrag van 2.428.119,29 EUR toegekend aan de Stad GENT.

Een jaarlijks bedrag van 10.813,72 EUR wordt toegekend aan het bijkomend contingent Gemeenschapswachten 346 , volgens de volgende verdeling :

	Aantal/Werkregime	Financiële toelage	Totaal
Loonkosten	2 1/1 VTE Totaal : 2 VTE	420 x 2 VTE x 12 maand	10.080 €
Uitrustings- en opleidingskosten *		733,72 €	
TOTAAL		10.813,72 €	

•Maximum 366,86 € per VTE

Een jaarlijks bedrag van 37.848,02 EUR wordt toegekend aan het dispositief gemeenschapswachten ACTIVA 90, volgens de volgende verdeling :

	Aantal/Werkregime	Financiële toelage	Totaal
Loonkosten	7 1/1 VTE Totaal : 7 VTE	420 x 7 VTE x 12 maand	35.280 €
Uitrustings- en opleidingskosten *		2.568,02 €	
TOTAAL		37.848,02 €	

•Maximum 366,86 € per VTE

2. Dit plan treedt in werking op 1 januari 2020 en eindigt op 31 december 2020.

3. De lokale overheden verbinden er zich toe de subsidies van de Federale Staat zo doeltreffend en efficiënt mogelijk te besteden, conform de voorschriften van het besluit van 5 december 2019 en op verzoek alle mogelijke uitleg over de aanwending van de subsidies te verstrekken. Zij aanvaarden iedere controle en zullen er hun medewerking aan verlenen.

1. DISPOSITIEF COÖRDINATIE

De coördinatie staat in voor het gericht aanwenden van de SVP-middelen in de uitvoering van een evenwichtige aanpak (d.m.v. voorkomen, herstellen en handhaven) van actuele lokale veiligheids-, hinder-, leefbaarheids- en samenlevingsproblemen.

De analyse van deze problemen krijgt vorm in de **Lokale Veiligheidsdiagnostiek**, waaruit relevante passages zijn overgenomen ter inleiding van elk fenomeen/hoofdstuk in voorliggende contracttekst.

Deze veiligheidsdiagnostiek is gebaseerd op data afkomstig uit registraties van politie- en stadsdiensten en bevragingen van Gentenaars, aangevuld met kwalitatieve informatie van stadsdiensten:

- Federale Criminaliteitsbarometer: omvat geregistreerde misdrijven (incl. pogingen) en verkeersinbreuken gepleegd op Gents grondgebied in 2016-2018; De cijfers zijn een weergave van vastgestelde en geregistreerde feiten, factoren zoals aangiftebereidheid en de keuze van prioritaire fenomenen door de politie spelen daarin een belangrijke rol.

- Processen-Verbaal i.h.k.v. Gemeentelijke Administratieve Sancties: omvat inbreuken op politiereglementen in 2016-2018, vastgesteld door Lokale Politie Gent.

- Bestuurlijke Verslagen i.h.k.v. Gemeentelijke Administratieve Sancties: omvat inbreuken op politiereglementen in 2016-2018, vastgesteld door Gemeenschapswacht-vaststellers.

- Vlaamse Stadsmonitor 2017: bevolkingsbevraging afgenomen in het voorjaar 2017, omvat antwoorden van een 8.565 Gentenaars over hun veiligheidsgevoel en de gepercipieerde overlastproblemen in hun buurt en in de stad, in de voorbije 12 maanden (2016-2017).

- Federale Veiligheidsmonitor 2018: bevolkingsbevraging afgenomen in het voorjaar 2018, omvat antwoorden van een 1.153 Gentenaars (minimum leeftijd 15 jaar) over gepercipieerde buurtproblemen en veiligheidsgevoel en over slachtofferschap en aangiftebereidheid in de voorbije 12 maanden (2017-2018).

- Studie Social Capital in Neighborhoods (SCAN), UGent: bevolkingsbevraging afgenomen in het najaar 2018 in Gent, met 1.753 valide antwoorden: brengt de relatie tussen sociaal kapitaal, veiligheidsperceptie en risicogedrag in kaart, zowel op individueel als buurniveau, zowel online als offline.

Gentenaars voelen zich veilig

De stadsmonitor bevrage het algemeen **onveiligheidsgevoel**.

In 2017 voelt 6 % van de Gentenaars zich altijd of vaak onveilig in zijn buurt, wat een verbetering is tegenover 2014 (8%) en 2011 (7%) en gelijkaardig aan de andere centrumsteden (gemiddeld 6%). Ook het onveiligheidsgevoel in de stad is afgenomen, nl. van 10% in 2014 naar 7% in 2017, hetzelfde niveau als in 2011. Hiermee onderscheidt Gent zich positief van de andere centrumsteden, waar in 2017 gemiddeld 10% (vs. 14% in 2014) van de inwoners zich altijd of vaak onveilig voelen in zijn stad.

Het veiligheidsgevoel op buurtniveau wordt bevestigd door de Veiligheidsmonitor 2018: ook in deze bevraging voelt 6% van de Gentse respondenten zich altijd of vaak onveilig in zijn buurt, 72% voelt zich zelden tot nooit onveilig in de eigen buurt.

Het **mijdgedrag** evolueert in dezelfde positieve lijn: volgens de Stadsmonitor 2017 mijden 8% van de Gentenaars altijd of vaak bepaalde plekken in de buurt (vs. 11% in 2014) en 11% mijdt plekken in de stad (vs. 15% in 2014). Op buurtniveau vertoont de Gentenaar iets meer mijdgedrag dan inwoners van de andere centrumsteden (nl. 8% vs. 7%), op stadsniveau minder mijdgedrag (nl. 11% vs. 13%).

Ook in de SCAN-studie 2018 mijdt 8% van de respondenten (heel) vaak plekken in de eigen buurt omdat men het niet veilig vindt.

De Veiligheidsmonitor 2018 maakt geen onderscheid in buurt of stad en specificeert naar type gedragingen omdat men het onveilig vindt. 26% van de respondenten doet (altijd of) vaak niet open voor onbekenden en 16% vermijdt (altijd of) vaak om bij duisternis weg te gaan van huis. 11% mijdt (altijd of vaak) drukke evenementen, 12% bepaalde plekken in de gemeente en 6% het openbaar vervoer.

Onveiligheidsgevoel en mijdgedrag zijn **ongelijk verdeeld**.

Volgens de Veiligheidsmonitor 2018 voelen vrouwen zich significant onveiligere dan mannen.

Tevens is mijdgedrag sterker bij de jongste (15-24 jaar; met uitzondering van drukke evenementen) en de oudste leeftijdscategorie (+ 65 jaar).

In de Stadsmonitor 2017 scoren onveiligheidsgevoel en mijdgedrag in de eigen buurt het hoogst in de 19^e eeuwse gordel en het laagst in de rand van Gent. De bewoners in de rand hebben daarentegen een hoog onveiligheidsgevoel en mijdgedrag in de stad.

De SCAN-studie 2018 bevestigt dat het mijdgedrag in de eigen buurt hoger is in buurten met een verhoogd armoede-risico. In deze buurten ervaart men ook meer sociale overlast en is het sociale vertrouwen en de informele sociale controle lager. Hoe hoger de social support van een individu, hoe minder mijdgedrag men rapporteert.

De kwaliteit van de fysieke leefomgeving beïnvloedt het veiligheidsgevoel.

Zowel de resultaten uit verschillende edities van de Leefbaarheidsmonitor in Gent (2003, 2006 en 2010, 2014), als de uiteenlopende praktijkervaringen in de preventieprojecten van het Strategisch Veiligheids- en Preventieplan (2013-2019), hebben het besef doen groeien dat een groot deel van de onveiligheidsgevoelens samenhangen met de **kwaliteit van de fysieke leefomgeving**.

Allerlei zicht-, hoor- en ruikbare tekenen van buurtverval, zoals zwerfvuil, wildplassen, sluijkaffichage, graffiti, vernielingen, verkrotting en diverse vormen van geluids- en geurhinder, staan een betere leefkwaliteit in de weg en roepen gevoelens van onveiligheid op. Deze gevoelens van onveiligheid worden soms versterkt door een ervaren onvermogen om er iets aan te doen. Wie in een propere woonomgeving woont, voelt zich beter in zijn vel.

Ook de Veiligheidsmonitor 2018 toont een verband tussen de mate waarin men vindt dat zijn buurt

er verzorgd uitziet en de mate waarin men zich er veilig voelt.

Geregisteerde criminaliteit daalt.

In 2018 telt Gent **30.409 geregisteerde misdrijven**, waarvan de helft misdrijven tegen goederen en 37% tegen personen.

Misdrifven per categorie				2018 vs. 2016		2018
	2016	2017	2018	aantal	%	%/categ.
Misdrijven tegen goederen	17.499	16.180	15.180	-2.319	-13,25	49,92
Misdrijven tegen personen	11.476	11.086	11.119	-357	-3,11	36,56
ECOFIN-misdrijven	2.239	2.251	2.332	93	4,15	7,67
Andere	1.478	1.802	1.777	299	20,23	5,84
Voetbalwet	4		1	-3	-75,00	0,00
TOTAAL Misdrifven Gent	32.696	31.319	30.409	-2.287	-6,99	100

De geregisteerde criminaliteit **daalt** in 2018 met 7% tegenover 2016, waarmee de dalende trend die Gent sinds 2012 kent, wordt verdergezet.

Ook op **nationaal niveau** wordt een gelijkaardige daling van het aantal geregisteerde misdrijven genoteerd.

TOP 8 misdrijven (+1.000 feiten in 2018)				2018 vs. 2016		2018
	2016	2017	2018	aantal	%	%/misdr.
1. diefstal en afpersing (goederen)	13.301	12.199	11.467	-1.834	-13,79	37,71
2. drugs (personen)	3.016	3.063	3.403	387	12,83	11,19
3. misdrijven tegen lichamelijke integriteit (personen)	2.796	2.771	2.466	-330	-11,80	8,11
4. beschadiging van eigendom (goederen)	2.851	2.825	2.160	-691	-24,24	7,10
5. vreemdelingenwetgeving (personen)	1.705	1.233	1.414	-291	-17,07	4,65
6. bedrog (ecofin)	1.537	1.419	1.393	-144	-9,37	4,58
7. misdrijven tegen andere morele waarden en gevoelens (personen)	1.544	1.400	1.238	-306	-19,82	4,07
8. dronkenschap en alcohol (andere)	976	1.111	1.085	109	11,17	3,57
totaal misdrijven	32.696	31.319	30.409	-2.287	-6,99	80,98

1.1. Algemene doelstellingen

1.1.1. *Aanwending van het strategisch veiligheids- en preventieplan*

1.1.2. *Tot stand brengen, bevorderen en besturen van een lokaal geïntegreerd en integraal preventiebeleid*

1.2. Strategische Doelstellingen

1.2.1. Een goede administratieve, logistieke en financiële opvolging van het plan en opvolging met de subsidiërende overheid verzekeren

Operationele doelstellingen

- Het inpassen van het Strategisch Veiligheids- en Preventieplan in de stedelijke budgettering en boekhouding.

Resultaten

- De inkomsten en uitgaven i.h.k.v. het Strategisch Plan zijn correct opgenomen in de stedelijke budgettering en boekhouding.

Indicatoren

- Het correct opnemen van de inkomsten en uitgaven i.h.k.v. het Strategisch Plan in de stedelijke budgettering en boekhouding (Ja/Neen).

- Het realiseren van de te verwerven SVP-subsidies.

Resultaten

- De coördinatie realiseert minstens 90% van de maximaal te verwerven subsidie na afrekening.

Indicatoren

- Het bedrag van de uiteindelijk verworven subsidie / de maximaal te verwerven SVP-subsidie na de eerste afrekening.

1.2.2. Een samenwerkingsverband tussen de verschillende lokale preventieacties en een afstemming met de zonale politionele preventie verzekeren

Operationele doelstellingen

- Het organiseren van de Stuurgroep Bestuurlijke Criminaliteitspreventie (SBC) als stuurcomité.

Resultaten

- De SBC komt minimaal 4 maal per jaar samen.

Indicatoren

- Aantal vergaderingen van de Stuurgroep Bestuurlijke Criminaliteitspreventie per jaar.

- Het engagement om op basis van signalen relevante thema's (fenomenen of methodieken) op te nemen.

Resultaten

- Voor minstens 75% van de gesignaleerde thema's onderneemt de Stuurgroep Bestuurlijke Criminaliteitspreventie actie

Indicatoren

- Aantal thema's waarrond de Stuurgroep Bestuurlijke Criminaliteitspreventie actie onderneemt / totaal aantal gesignaleerde thema's
- *Het deelnemen aan relevante bovenlokale netwerken*

Resultaten

- de SVPP-coördinatie neemt voor minstens 75% deel aan overlegmomenten van relevante bovenlokale netwerken

Indicatoren

- Aantal deelnames aan relevante bovenlokale netwerken (zoals VVSG netwerk preventieambtenaren, Belgisch Forum voor preventie en veiligheid in de steden, Provinciale preventiecommissie,...) / aantal overlegmomenten van de relevante bovenlokale netwerken.

1.2.2. Een permanent evaluatieproces van het plan verzekeren

Operationele doelstellingen

- *Het beantwoorden aan de evaluatieopdracht van de subsidiërende overheid*

Resultaten

- De SVPP-coördinatie beantwoordt voor 100% aan de evaluatie-opdracht van de subsidiërende overheid.

Indicatoren

- Mate waarin de SVPP-coördinatie beantwoordt aan de evaluatie-opdracht van de subsidiërende overheid.
- *Het actualiseren van de Lokale Veiligheidsdiagnostiek.*

Resultaten

- Over de vier jaar heen is elk thema in de Lokale Veiligheidsdiagnostiek geactualiseerd (100%).

Indicatoren

- Aantal geactualiseerde thema's uit de Lokale Veiligheidsdiagnostiek / Aantal thema's in de Lokale Veiligheidsdiagnostiek.

1.2.4. Verzekeren van informatie naar de bevolking

Operationele doelstellingen

- Het voorkomen van actuele problemen van overlast (vb. wildplassen, lawaaihinder, zwerfvuil, sluikestorten, graffiti, tagging, wildplakken, hondenpoep, overmatig alcoholgebruik, druggebruik, zwerfspuiten, polariserig...), vermogensdelicten (vb. gauwdiefstal, fietsdiefstal, autokraak, autodiefstal, cybercriminaliteit, vandalisme...) en persoonsdelicten (vb. geweld, stalking, seksuele intimidatie, agressie, radicalisering,...) door informatie, sensibilisatie en ontwikkeling van campagnes.

Resultaten

- Jaarlijks gaan minimum rond 10 verschillende fenomenen preventieacties door
- Jaarlijks gaan minimum 3 preventieacties t.a.v. jongeren door, evenwichtig verdeeld over overlast en criminaliteit
- Jaarlijks gaan minimum 5 preventieacties t.a.v. studenten door, evenwichtig verdeeld over overlast en criminaliteit
- Jaarlijks gaan minimum 2 preventieacties t.a.v. horecauitbaters of -bezoekers door, evenwichtig verdeeld over uitbaters en gebruikers
- Bij informatie, sensibilisatie en campagnes wordt actief gebruik gemaakt van sociale media (Ja/Neen)

Indicatoren

- Aantal fenomenen ter preventie waarvan acties gevoerd worden
- Aantal acties tav jongeren
- Aantal acties tav studenten
- Aantal acties tav horecauitbaters of -bezoekers
- Het actief gebruik van sociale media (Ja/Neen)

2. INBRAAK

Inbraken gaan gepaard met een individueel en direct slachtofferschap. Naast het soms aanzienlijke materiële verlies, komen bij slachtoffers en bij de in- of omwonenden niet zelden gevoelens van onveiligheid voor. Diefstallen in het algemeen en inbraken in het bijzonder kunnen voorkomen worden door goede gewoonten aan te nemen en een aantal organisatorische, fysische en eventueel elektronische maatregelen toe te passen. Door gericht uit te kijken naar verdachte situaties en onveilige toestanden te melden, draagt de bevolking bij tot een veiliger leefomgeving.

Diefstal in woningen wordt als prioriteit bestendigd in het Zonaal Veiligheidsplan van PZ Gent 2020-2025. Door het aan elkaar linken van informatiegestuurde politiezorg, recherche en preventie wil het geïntegreerde korps het project 'diefstallen in woningen' een maximale impact laten hebben op de inbraakproblematiek.

Het Bureau Politie Misdrifpreventie blijft via steeds nieuwe en originele campagnes en met gratis diefstalpreventieadvies op maat personen overtuigen om maatregelen te nemen ter voorkoming van inbraak. Sowieso krijgt elk slachtoffer van een inbraak via hercontactname in Gent het aanbod voor een gratis diefstalpreventief advies. Met speed-dpa wordt dit advies snel en gericht bekendgemaakt in buurten waar een inbraakprobleem plaatsvond of het onveiligheidsgevoel terzake groot is.

Algemene en gerichte patrouilles van zowel rechercheurs, wijkzorgteams als overlastteam focussen op de inbraakproblematiek. Met de inzet van de politiehelikopter bij grote acties en door snel te reageren op o.a. oproepen van alerte burgers die iets verdacht zien, kan men effectief inbrekers vatten. Ook de inzet van een eigen sporenteam, dat nauw samenwerkt met het labo van de Federale Gerechtelijke Politie, leidt tot ophelderingen.

De doorgedreven inspanningen van het korps leiden tot resultaat.

Het aantal inbraken in gebouwen kennen in de periode 2016-2018 een opmerkelijke daling van 23,50%. In 2018 worden er 1.647 inbraken in gebouwen geregistreerd of 4,5 per dag. 69% van deze inbraken wordt gepleegd in woningen. Van deze 1.141 woninginbraken blijft het in 35% van de feiten bij een poging. 1 op 7 van de feiten woninginbraak wordt opgehelderd.

Het aantal inbraken in bedrijfs- en handelszaken nam toe, mede a.g.v. inbraken in bedrijvent centra waar 1 deur makkelijk toegang verschaft tot meerdere bedrijven (die afzonderlijk aangifte doen).

In de Veiligheidsmonitor 2018 meldt 4% van de Gentse respondenten dat zij of hun gezin de afgelopen 12 maanden het slachtoffer werden van een woninginbraak, wat in 86% van de feiten werd aangegeven. 7% werd het slachtoffer van een poging tot woninginbraak, dat slechts door 55% werd aangegeven. (opm.: Deze cijfers geven inzicht in het 'dark number', doch vergen enige nuancering: Mogelijks melden slachtoffers ook feiten die ouder zijn dan 12 maanden, omdat men de periode fout inschat of omdat men het -als benadeelde- toch zeker wil melden. Tevens kan het percentage aangiftes lager liggen dan aangegeven door de slachtoffers, vb. omdat men sociaal wenselijk antwoordt op deze vraag of omdat men onder aangifte vb. ook telefonisch 'melden' verstaat, zonder dat men officieel aangifte gaat doen van het feit.)

35% van de Gentse respondenten vindt woninginbraak helemaal/eerder wel een probleem in de eigen buurt.

Inbraken zijn verspreid over het Gents grondgebied. Inbraken worden zowel in de betere residentiële wijken als in de kansarme buurten gepleegd, zowel in alleenstaande woningen, rijwoningen als appartementen. Buurten kennen soms wel eens een piek aan inbraken, te wijten aan bepaalde dadergroepen die er 'passeren', er nog andere activiteiten op nahouden in die buurt of er zelf (tijdelijk) wonen. Als gevolg van gerichte politionele acties, gaan daders –om uit het vizier te blijven- flexibel hun werkterrein verplaatsen.

Het merendeel van de inbraken in Gent wordt gepleegd door **rondtrekkende georganiseerde dadergroepen**. Zij zijn vooral uit op geld en goud en slaan hun slag overdag als de bewoners niet thuis zijn, wat hen de tijd geeft om heel de woning te doorzoeken. Andere inbrekers zijn eerder uit op multimedia en waardevolle voorwerpen die men van buitenaf waarneemt en waarvoor men dan snel en gericht inbreekt, zowel overdag als 's nachts, ook terwijl de bewoners thuis zijn.

Men kiest voor de snelste en gemakkelijkste weg, nl. slot openbreken, deur instampen of venster inslaan.

VERMOGENSDELICTEN

I.h.k.v. dit SVP werkt het Bureau Politionele Misdrijfpreventie hoofdzakelijk aan inbraakpreventie. Daarnaast worden ook door deze en door andere diensten (vnl. Preventie voor Veiligheid, wiens initiatieven i.h.k.v. dit SVP aan bod komen onder 'Dispositief Coördinatie' en 'Sociale Overlast'), initiatieven genomen in de aanpak van andere **vermogensdelicten** zoals gaudiefstallen, autodiefstal en autokraak, fietsdiefstal, winkeldiefstal,....

Het totaal aantal feiten '**diefstal en afpersing**' daalt in 2018 met 14% ten aanzien van 2016, waarmee de dalende trend van voorgaande jaren wordt verder gezet.

In 2018 worden er per dag 7,4 fietsen gestolen (of poging daartoe), zijn er 4,5 inbraken, 3,5 winkeldiefstallen, 2,8 gaudiefstallen en 2,8 autokraken in Gent.

TOP 5 diefstal en afpersing (+1.000 feiten in 2018)				2018 vs. 2016		2018
	2016	2017	2018	aantal	%	%D/A
1.fietsdiefstal	2.347	2.769	2.710	363	15,47	23,63
2.inbraak in gebouw	2.153	1.707	1.647	-506	-23,50	14,36
3.winkeldiefstal	1.166	1.263	1.295	129	11,06	11,29
4.zakkenrollerij, grijpdiefstal en handtasroof (=gaudiefstal)	1.033	992	1.034	1	0,10	9,02
5.diefstal uit of aan voertuig (=autokraak)	1.709	1.126	1.031	-678	-39,67	8,99
*moto- en bromfietsdiefstal	165	270	132	-33	-20,00	1,15
**autodiefstal	107	94	109	2	1,87	0,95
totaal diefstal/afpersing	13.301	12.199	11.467	-1.834	-13,79	69,40

Fietsdiefstallen

Het aantal fietsdiefstallen dat in 2017 sterk toenam, lijkt -met een minimale daling in 2018- gestabiliseerd. Het stijgend aantal diefstallen van fietsen, moto- en bromfietsen in 2017 is vermoedelijk te linken aan het veelvuldiger gebruik ervan met de invoering van het circulatieplan.

Tevens wordt geïnvesteerd in duurdere elektrische fietsen, wat voor fietsdieven de buit aantrekkelijker maakt en voor slachtoffers de aangiftebereidheid vergroot.

In 2018 worden er 2.710 fietsen geregistreerd als gestolen of **7,4 per dag**. 1 op 6 van de feiten fietsdiefstal wordt opgehelderd.

In de Veiligheidsmonitor 2018 meldt 18% van de Gentse respondenten dat zij of hun gezin de afgelopen 12 maanden het slachtoffer werden van een fietsdiefstal in PZ Gent, 2% werd slachtoffer van een motor- of bromfietsdiefstal. 40% gaf de fietsdiefstal aan, 73% gaf de motor- of bromfietsdiefstal aan.

44% vindt fietsdiefstal helemaal/eerder wel een probleem in de eigen buurt.

Winkeldiefstallen

Het aantal geregistreerde winkeldiefstallen neemt in 2018 met 11% toe ten aanzien van 2016.

In 2018 worden er 1.295 **winkeldiefstallen** geregistreerd of **3,5 per dag**.

Ook het aantal inbreuken op het politiereglement 'winkeldiefstallen' (met maximale waarde van 125 euro) die gesanctioneerd worden met een Gemeentelijke Administratieve Sanctie, neemt toe. NI. 144 feiten in 2018 tegenover 84 in 2017 (en 0 in 2016). Dit brengt voor 2018 het totaal op 1.439 of bijna **4**

winkeldiefstallen per dag.

Winkelketens werken meer met winkeldetectives die bij vatting sneller de politie ter plaatse vragen, zodat er kan overgegaan worden tot een volledige fouille door politie.

Wanneer de daders weg zijn, zal men slechts aangifte doen bij zeer grote diefstallen of wanneer er een diefstalplaag is of een bende actief is. Meestal ziet men pas hoeveel er gestolen is bij de jaarlijkse stocktelling. Het werkelijk gepleegde aantal winkeldiefstallen zal dus veel hoger liggen dan aangegeven.

Gauwdiefstallen: zakkenrollerij, grijpdiefstal en handtasroof

Het aantal **gauwdiefstallen**, dat grotendeels bestaat uit zakkenrollen (81%), blijft stabiel.

In 2018 worden er 1.034 **gauwdiefstallen** geregistreerd of **2,8 per dag**, waarvan 70% door PZ Gent.

Drukbezochte plaatsen met veel potentiële doelwitten en waar men gemakkelijk kan opgaan in de massa, zijn gegeerd bij gauwdieven. De Gentse Feesten vormen dan ook een piekmoment met 133 aangiftes (waarvan 90 bij PZ Gent). Buiten de Feesten worden feiten voornamelijk gepleegd in horecazaken (143), winkels (40) en op voertuigen en aan haltes/stations van het openbaar vervoer (78).

In de Veiligheidsmonitor 2018 meldt 4% van de Gentse respondenten dat zij persoonlijk, als individu, de afgelopen 12 maanden het slachtoffer werden van een diefstal (al dan niet met geweld) in Gent, wat in 51% van de feiten werd aangegeven.

12% van de Gentse respondenten vindt zakkenrollerij, gauwdiefstal helemaal/eerder wel een probleem in de eigen buurt.

Diefstal uit of aan voertuigen

De opmerkelijke daling van het aantal **autokraken** in 2017, zet zich licht verder in 2018.

In 2018 worden er 1.013 autokraken geregistreerd of **2,8 per dag**.

Feiten zijn verspreid over het grondgebied. Laptops/tablets (en toebehoren) zijn meest geëerde buit. GPS-en staan niet langer op 1, gezien losse exemplaren vervangen zijn door moeilijker mee te nemen ingebouwde GPS-en. Ook boorddocumenten worden frequent ontvreemd.

Het aantal diefstallen van professioneel, duurder werk materiaal uit niet-gesloten werf camionetten valt op.

In de Veiligheidsmonitor 2018 meldt 6% van de Gentse respondenten dat zij of hun gezin de afgelopen 12 maanden in PZ Gent het slachtoffer werden van een diefstal uit auto. 53% van de slachtoffers gaf de diefstal uit auto aan.

21% vindt diefstal uit auto's helemaal/eerder wel een probleem in de eigen buurt.

2.1. Algemene doelstellingen

2.1.1. Het voorkomen, aan het licht brengen en verminderen van inbraak en/of de onveiligheidsgevoelens met betrekking tot inbraak

2.2. Strategische Doelstellingen

2.2.1. Verminderen van het risicogedrag

Operationele doelstellingen

- Het geven van adviezen over inbraakpreventie.

Resultaten

- Elk slachtoffer van een woninginbraak in Gent krijgt het aanbod van een **Diefstalpreventieadvies** (100%).

- Jaarlijks worden **minimum** 175 preventieadviezen gegeven per voltijdse equivalent **die gesubsidieerd wordt binnen SVPP**. ~~afhankelijk van het totale aantal aanvragen per jaar.~~
- Jaarlijks organiseert men 20 speed-dpa acties.
- Er gaan jaarlijks 2 preventieve sensibiliseringsacties rond de problematiek van inbraken door.

Indicatoren

- aantal slachtoffers van inbraak / aantal gecontacteerde slachtoffers van inbraak
- **aantal uitgebrachte diefstalpreventieadviezen / minimum aantal uit te brengen diefstalpreventieadviezen (nl. 175 per VTE gesubsidieerd in SVPP)**
- aantal speed-dpa acties per jaar
- aantal preventieve sensibiliseringsacties rond inbraak per jaar.

3. DRUGGERELATEERDE MAATSCHAPPELIJKE OVERLAST

Inleiding

Het gebruik van psychoactieve middelen zoals alcohol, medicatie en illegale drugs kunnen negatieve gevolgen hebben waarbij misbruik en verslaving op heel wat levensdomeinen repercussies heeft, denk maar aan gezondheid, veiligheid of sociale cohesie. In een stad als Gent is dit niet anders. Stad Gent wil dan ook een 'drugsalerte' stad zijn met een beleid dat druggebruik wil vermijden én dat de negatieve gevolgen van het drugfenomeen op een efficiënte manier aanpakt in een zo vroeg mogelijk stadium, rekening houdend met de lokale Gentse context. Een evenwichtige, integrale aanpak is nodig, met aandacht voor preventie, vroeginterventie, zorg, schadebeperking en repressie.

Bij het aanpakken van zogenaamde druggerelateerde overlast valt er, naast de politionele inzet, ook veel te verwachten van de juiste zorg op maat. Dit in het bijzonder voor personen met een meervoudige problematiek of dubbele diagnose (chronische verslaving én psychiatrische problematiek). Dikwijls krijgen deze gebruikers het label 'zorgwekkende zorgmijders', maar je kan ook stellen dat de zorg niet altijd juist is afgestemd. Zorg op maat houdt ook focus voor Quality of Life in, waarbij dagbesteding, arbeidszorg of housing first strategieën een belangrijke rol in vervullen.

Recente omgevingsdata

De evolutie van druggebruik linken aan de geregistreerde 'druggerelateerde' criminaliteit is uiteraard geen goed idee. Geregistreerde drugsdelicten zijn namelijk typische activiteitsbarometer en komen met andere woorden aan het licht door actieve opsporing. Ze zeggen in zekere mate dus wel iets over de politionele activiteit maar ook daar is enige voorzichtigheid geboden.

Toch hieronder als eerste een overzicht van de Gentse geregistreerde criminaliteit inzake drugs en alcohol.

TOP 8 misdrijven (+1.000 feiten in 2018)				2018 vs. 2016		2018
	2016	2017	2018	aantal	%	%/misd.
2. drugs (personen)	3.016	3.063	3.403	387	12,83	11,19
8. dronkenschap en alcohol (andere)	976	1.111	1.085	109	11,17	3,57
<i>totaal misdrijven</i>	<i>32.696</i>	<i>31.319</i>	<i>30.409</i>	<i>-2.287</i>	<i>-6,99</i>	<i>80,98</i>

Als we enkel de misdrijven bekijken die meer dan 1.000 feiten tellen in 2018 (samen goed voor 81% van de feiten), zien we dat alleen de categorieën 'drugs' en 'dronkenschap en alcohol' een stijging kennen, nl. met respectievelijk 13% en 11% in 2018 t.a.v. 2016. Het betreft hier feiten 'openbare' dronkenschap, exclusief het dronken besturen van een voertuig (*feiten 'alcohol in het verkeer' zijn opgenomen onder de 'verkeersinbreuken'*).

Het merendeel van de drugfeiten betreft drugbezit, nl. 86% in 2018. 3% van de drugdelicten is druggebruik, 8% is drughandel. In de PV's is hoofdzakelijk melding van amfetamine-achtigen (42%) en cocaïne (39%). Beide producten blijven toenemen. Tevens zien we een opvallende opmars van Ketamine (10% in 2018), dat van 14 vermeldingen in 2014 toeneemt naar 119 in 2018.

'Drugs' en 'alcohol' zijn feiten die vooral aan het licht komen door **actieve opsporing en gerichte controle**. Deze cijfers zeggen vooral iets over de politionele inzet op drugs en alcohol en minder over de evolutie van het drug- en alcoholgebruik.

Anderzijds mogen we niet blind zijn voor de toenemende '**normalisering**', '**sociale aanvaarding**' van **bepaald drug- en alcoholgebruik**. Meer jongeren beschouwen cannabisgebruik als evident en niet-problematisch en gebruiken in de buurt van scholen of jeugdwerk. Tevens experimenteren ze met legaal verkrijgbare roesopwekkende middelen zoals lachgas-patronen. 'Legale' cannabisshops doen ook in Gent goede zaken met de verkoop van cannabidiol-producten met laag THC-gehalte (<0,2%).

Klassieke partydrugs en nieuwe psychoactieve stoffen (NPS) worden frequent gebruikt in het Gentse uitgaansleven. Jongeren en studenten gaan stevig indrinken, willen snel dronken zijn, alvorens ze op stap gaan.

Volgens de Stadsmonitor ondervond in 2017 1 op 10 Gentenaars de afgelopen maand altijd of vaak **hinder van drugdealing en druggebruik** in de eigen buurt. Deze hinder varieert sterk van buurt tot buurt, gaande van 1 op 100 in Gentbrugge tot 1 op 3 in de Brugse Poort die hinder ondervindt.

In de Veiligheidsmonitor 2018 vindt 17% van de respondenten **overlast verbonden aan alcohol- en druggebruik** (helemaal/eerder wel) een probleem in de eigen buurt. 12% vindt er drugsverkoop op straat (helemaal/eerder wel) een probleem.

Enkele specifieke verkeersinbreuken				2018 vs. 2016	
	2016	2017	2018	aantal	%
alcohol	847	1.210	1.375	528	62,
drugs	84	155	233	149	177,

Het aantal bestuurders dat betrapt wordt onder invloed van **alcohol en drugs** blijft toenemen: in 2018 met respectievelijk 62% en 177% ten aanzien van 2016. Vaak

worden beiden gecombineerd. Deze sterke stijging is deels te verklaren door het gebruik van nauwkeuriger meettoestellen (sinds 2016) en 'snellere' meettoestellen (in de loop van 2018, waardoor meer personen gecontroleerd worden). Anderzijds ligt het aantal drugvaststellingen verhoudingsgewijs lager dan in kleinere zones gezien er in Gent enkel selectief op drugs gecontroleerd wordt (en niet bij elk ongeval zoals in andere zones).

Naast de politionele cijfers zijn ook **algemene epidemiologische cijfers** beschikbaar. Niet voor specifiek het Gentse niveau maar ze zeggen wel iets over de evolutie van gebruik bij de algemene bevolking. In het rapport *Druggebruik van de recentste Belgische gezondheidsenquête van Sciensano van het jaar 2018* (rapport verschenen in oktober 2019¹) zien we als een van de belangrijkste resultaten dat, in vergelijking met de vorige enquête uit 2013, het gebruik van cannabis en andere psychoactieve middelen aanzienlijk is gestegen.

De belangrijkste resultaten van de gezondheidsenquête inzake illegale middelen zijn de volgende:

- 22,6% van de bevolking van 15 tot 64 jaar geeft aan dat ze ooit in hun leven cannabis hebben

geprobeerd (15% in 2013).

- 7,0% heeft cannabis gebruikt in de 12 maanden voorafgaand aan het interview (4,6% in 2013).

- 4,3% heeft cannabis gebruikt in de 30 dagen voorafgaand aan het interview (2,6% in 2013). Van deze huidige gebruikers geeft één op drie gebruikers aan (bijna) dagelijks cannabis te gebruiken,

d.w.z. minstens 20 van de laatste 30 dagen (dat is twee keer meer dan in 2013).

- In 2018 vertoonden drie op honderd mensen (15-64 jaar) een problematische cannabisgebruiker rekening houdend met bepaalde signalen zoals gebruik in de ochtend, alleen gebruiken, gebruik dat problemen veroorzaakt, gebruik niet te kunnen minderen of te kunnen stoppen ondanks opmerkingen van naasten.

- 9,0% van de mensen (15-64 jaar) geeft aan dat ze ooit een andere drug dan cannabis hebben gebruikt (3,6% in 2013), en een derde van hen (hetzij 2,9% van de bevolking) heeft dit in de 12 maanden voorafgaand aan het interview gedaan (0,8% in 2013).

- Cocaïne (1,5%) en ecstasy (1,2%) zijn na cannabis de meest gebruikte drugs. Het aantal gebruikers is ook gestegen ten opzichte van 2013 (respectievelijk 0,5% en 0,3%).

---

¹ L. Gisle, S. Drieskens. Gezondheidsenquête 2018: Druggebruik. Brussel, België: Sciensano; Rapportnummer D/2019/14.440/59. Beschikbaar op: www.gezondheidsenquête.be

- Druggebruik komt vaker voor bij jongeren van 15 tot 24 jaar en bij mannen (van 15 tot 34 jaar) uit alle lagen van de bevolking.

Wat alcohol betreft zien we dat het dagelijks gebruik van alcohol bij 15-64 jaar daalt van 14% in 2013 naar 10% in 2018. Maar de meest schadelijke vormen van alcoholgebruik (vb. piekdrinken) dalen niet.

Signalen

Dankzij o.a. thematische werkgroepen, focusgroepen met gebruikers (in herstel) en open vergaderingen drugbeleid hebben we in Gent heel wat kwalitatieve input m.b.t. evoluties inzake o.a. middelengebruik, verslaving en noden/behoeften van specifieke doelgroepen.

Heel wat signalen gaan over de normalisering van gebruik bij een deel van de jongeren en jongvolwassenen, en dan vooral wat betreft cannabis. Er is niet alleen een stijging van gebruik (zie cijfers hierboven, misschien nog belangrijker is een toename van het bijna 'ongegeneerd' gebruik en gebrekkig probleembesef bij een deel van deze gebruikers. Het zal belangrijk zijn om met deze (vooral jongere) gebruiker in dialoog te gaan waarbij we niet mogen vergeten dat niet-gebruik nog steeds de norm is bij de meeste jongeren.

Extra aandacht dient te gaan naar jongeren in kwetsbare situaties die vooral te vinden zijn in de openbare ruimte (parken) en die weinig verbinding hebben met ouders, school of de samenleving tout court. De kwetsbaarheid kan zowel problematisch gebruik versnellen (vluchtgedrag), als een facilitator zijn voor het ingeschakeld worden door dealers / criminele netwerken (makkelijk geld en status).

Spijtig genoeg na heel wat jaren nog steeds als urgent signaal op de agenda is dat van de aanwezigheid van personen met een meervoudige problematiek die door hun verslaving extra kwetsbaar zijn en niet de juiste zorg ontvangen om diverse redenen. Bij heel wat van deze gebruikers is het 'overleven' meer een thema dan het druggebruik op zich. Bovendien is er dikwijls sprake van een mentale beperking of zelfs dubbele diagnose (waar er naast verslaving een ernstige psychiatrische stoornis aanwezig is).

Deze groep heeft nauwelijks of geen binding met de maatschappij en heel vaak evenmin met de reguliere hulpverlening. Buurtbewoners zien hen vooral als plegers van overlast en criminele feiten. Door de complexe problematiek die deze groep kenmerkt, is het moeilijk hen te bereiken, laat staan mee te krijgen in een gepast

zorg- of arbeidstraject. Vaak blijkt het te gaan om 'uitvallers' en/of 'afhakers' bij deze zorg- of arbeidstrajecten.

Hierbij aansluitend constateren we nog steeds dat de juiste zorg (inzake verslaving, geestelijke gezondheid of eerder algemeen) niet altijd even toegankelijk is. Niet alleen wachtlijsten maar eveneens exclusiecriteria als leeftijd, dakloosheid of methadonafhankelijk zorgen voor extra drempels.

Naast een gedifferentieerd aanbod inzake verslavingszorg is er nood aan strategieën die focussen op het verhogen van het kwaliteitsvol leven van personen in herstel. Daarnaast blijkt, vooral voor minder-bereikte groepen, ook toegankelijke en betaalbare somatische zorg (in het bijzonder tandzorg) een grote behoefte. Het staat ook buiten kijf dat wat betreft personen in precare omstandigheden nog meer outreachende methodieken nodige zijn, net als het werken met sleutelfiguren, ervaringsdeskundigen en casemanagers (vaste begeleiders).

3.1. Algemene doelstellingen

3.1.1. *Het voorkomen, aan het licht brengen en verminderen van druggerelateerde maatschappelijke overlast en/of de onveiligheidsgevoelens met betrekking tot druggerelateerde maatschappelijke overlast*

3.2. Strategische Doelstellingen

3.2.1. *Een geïntegreerde en integrale aanpak bevorderen*

Operationele doelstellingen

- *Het uitwerken en regisseren van een geïntegreerde probleemaanpak volgens een evenwichtig driesporenbeleid, met bijzondere inzet op drugs en alcohol.*

Resultaten

- Jaarlijks is minstens in 15 actiepunten van het drugsbeleidsplan actief gewerkt.
- Jaarlijks zijn minstens 5 nieuwe actiepunten van het drugsbeleidsplan gerealiseerd.
- Op elke Stuurgroep Drugbeleid is elke relevante sector vertegenwoordigd
- De verhouding tussen preventieve, curatieve en repressieve actiepunten van het drugbeleidsplan waarin jaarlijks gewerkt wordt, stemt overeen met de verhouding

ervan in het drugbeleidsplan

Indicatoren

- Aantal actiepunten van het drugsbeleidsplan waarin per jaar actief gewerkt is (N 15).
- Aantal nieuwe actiepunten van het drugsbeleidsplan die in het jaar gerealiseerd zijn (N 5)
- Op elke Stuurgroep Drugbeleid is er een vertegenwoordiger van de sectoren preventie, repressie, categoriale zorg, algemene zorg en regie/bestuur (Ja/Neen).
- Jaarlijkse verhouding tussen preventieve, curatieve en repressieve actiepunten / verhouding in het drugsbeleidsplan.

- Het organiseren van een laagdrempelige basisactivering binnen een integrale aanpak.

Resultaten

~~— Er is een gedragen projectomschrijving voor laagdrempelige basisactivering tegen 31/12/2014.~~

- OPSTAP organiseert elke week 3 inloop- en ontmoetingsmomenten die zoveel als mogelijk draaien om harm reduction, preventie en welzijn.

~~- De laagdrempelige basisactiviteiten raken aan diverse levensdomeinen als (geestelijke) gezondheid, zinvolle dagbesteding, (drug)gebruik, wonen, relaties met de onmiddellijke leefomgeving (buurt/familie/samenlevingsconflicten), inspraak/participatie~~

Een derde van de bereikte gasten engageert zich om vrijwilligerswerk te doen in organisaties.

~~OPSTAP ondersteunt en creëert outreachende werkrelaties met maatschappelijke voorzieningen.~~

- Opstap participeert actief aan minimum 5 initiatieven met de buurt die de positieve beeldvorming over de doelgroep verhogen

Indicatoren

~~— De projectomschrijving voor laagdrempelige basisactivering is beschikbaar voor de leden van de stuurgroep drugbeleid tegen 31/12/2014 (Ja/Neen).~~

~~- Plattegrond/map van momenten/plekken in de stad voor laagdrempelige basisactivering~~

~~- Overzicht van de levensdomeinen die in beeld komen tijdens de activiteiten.~~

~~- Aantal outreachende werkrelaties.~~

- Gemiddeld aantal inloop- en ontmoetingsmomenten per week die draaien om harm reduction, preventie en welzijn.

- Aantal gasten met een vrijwilligerscontract / totaal aantal bereikte gasten

- Aantal initiatieven met de buurt die de positieve beeldvorming over de doelgroep verhogen

4. SOCIALE OVERLAST

Gent sluit 2018 af met 261.483 inwoners, of 16,7% meer dan in 2000.

1 op 3 Gentenaars heeft wortels in migratie, afkomstig uit meer dan 150

herkomstlanden. Gent kent een jonge bevolking met verhoudingsgewijs veel 25- tot 39-jarigen, o.a. te verklaren door studenten die na hun studies blijven 'hangen' in Gent en als gevolg van internationale migratie.

Tevens komen steeds meer niet-Gentenaars in Gent werken (vb. pendelsaldo 67.631 in 2016), studeren (nl. 78.400 studenten in het academiejaar 2017-2018) en ontspannen (o.a. 1 miljoen toeristische overnachtingen per jaar)

Terwijl Gent groeit, groeien de stadsgrenzen niet mee en vergroot de druk op de ruimte. De ruimte voor wonen, werken, ontspanning (sport, spel, natuur, evenementen,...), handel en horeca, mobiliteit... moet met meer gebruikers, Gentenaars en niet-Gentenaars, gedeeld worden.

Kansen op welzijn en welvaart zijn ongelijk verdeeld onder die heel diverse groep aan Gentenaars.

Die ongelijkheid weerspiegelt zich ook in de Gentse wijken. Ze verschillen in bebouwingsgraad, bevolkingskenmerken, inkomensstatistieken of werkloosheidsdruk.

Sociale overlast is ongelijk verdeeld. De SCAN-studie 2018 toont aan dat wie in een buurt met een verhoogd armoede-risico woont, meer sociale overlast in de buurt ervaart dan bewoners in andere buurten.

De uitdaging voor de Stad ligt in het faciliteren van individuele sociale vooruitgang, met focus op specifieke wijken die gezien worden als transitzones waar 'sociale stijging' mogelijk is, veeleer dan als probleemwijken

Het samenleven van verschillende groepen biedt niet alleen vele kansen, doch brengt ook reële spanningen met zich mee, soms aangewakkerd door individualisering en een verzwakkend sociaal weefsel.

Deze spanningen komen dan eerst en vooral **tot uiting in klachten rond allerlei situaties**, onder de noemer "**overlast**". Met deze vele vormen van overlast blijkt een vaag, algemeen **onveiligheidsgevoelen** samen te hangen. Deze klachten rond allerlei vormen van overlast zijn dan zichtbare tekenen van **spanningen of conflicten tussen sociale groepen om stedelijke ruimte en stedelijke functies**.

Zowel de resultaten uit verschillende edities van de Leefbaarheidsmonitor in Gent (2003, 2006 en 2010, 2014), als de uiteenlopende praktijkervaringen in de preventieprojecten van het Strategisch Veiligheids- en Preventieplan (2013-2019), hebben het besef doen groeien dat een groot deel van de onveiligheidsgevoelens samenhangen met de **kwaliteit van de fysieke leefomgeving**.

Allerlei zicht-, hoor- en ruikbare tekenen van buurtverval, zoals zwerfvuil, wildplassen, sluikeffichage, graffiti, vernielingen, verkrotting en diverse vormen van geluids- en geurhinder, staan een betere leefkwaliteit in de weg en roepen gevoelens van onveiligheid op. Deze gevoelens van onveiligheid worden soms versterkt door een ervaren onvermogen om er iets aan te doen. Wie in een propere woonomgeving woont, voelt zich beter in zijn vel.

Ook de Veiligheidsmonitor 2018 toont een verband tussen de mate waarin men vindt dat zijn buurt er verzorgd uitziet en de mate waarin men zich er veilig voelt.

Vooraf afval en lawaai verstoren de fysieke leefomgeving.

Het merendeel van de milieu-gerelateerde inbreuken wordt vastgesteld op basis van diverse politieverordeningen die bestuurlijk gesanctioneerd worden met Gemeentelijke Administratieve Sancties.

Er wordt vooral gesanctioneerd op basis van het Politierglement op **de Reinheid en de Gezondheid** in de Gemeente, waaronder sluikeffichten, wildplassen, wildplakken, hondenpoep, flyering, graffiti...

Reinheid en gezondheid	2016	2017	2018	2018 vs. 2016	
				aantal	%
sluikefficht (openbare weg + particulier)(politie)	315	404	557	242	76,83
sluikefficht (GW-vaststellers)	321	361	450	129	40,19
afval (GW-vaststellers)	151	80	214	63	41,72
totaal sluikefficht-afval	787	845	1.221	434	55,15
wildplassen (politie)	1.376	1.836	1.712	336	24,42
wildplakken (GW-vaststellers)	40	12	82	42	105,00

Het aantal **afval**-gerelateerde vaststellingen ligt met 1.221 stuks in 2018 de helft hoger dan in voorgaande jaren.

Politie en gemeenschapswacht zetten sterk in op deze problematiek. Op heterdaad vatten is niet evident. Vooral het doorzoeken van sluikeffichten leidt succesvol tot identificatie van daders, niettegenstaande het steeds moeilijker wordt om identificatiegegevens te vinden tussen het afval.

Deze hogere cijfers zijn niet alleen het gevolg van de gerichte acties. De afvalproblematiek in Gent blijft groot en zeer zichtbaar én blijft toenemen.

Cijfers van IVAGO tonen aan dat sinds 2010 het **aantal sluikeffichten woekert**. De daling die na het trieste record van 623 ton in 2014 werd ingezet tot 522 ton in 2017, wordt in 2018 volledig teniet gedaan. IVAGO haalt in 2018 maar liefst 627 ton aan sluikeffichten op, of 20% meer dan in 2017.

Het aantal sluikestormmeldingen nam in 2017 reeds toe, wat mogelijks een gevolg was van de introductie van de meldingsapp in september 2017.

Met 23.625 meldingen in 2018 is ook het aantal meldingen met 20% gestegen ten aanzien van 2017.

Uit de bevraging van de Stadsmonitor blijkt dat de Gentenaar meer **last ondervindt van zwerfvuil en sluikestort** dan de inwoners van de andere Vlaamse centrumsteden. In 2017 ondervond 47% (vs. 42% in 2014) van de Gentenaars de afgelopen maand last van zwerfvuil en 32% (vs. 32% in 2014) ondervond last van sluikestorten, wat Gent –evenals in 2014- opnieuw op de weinig benijdenswaardige 1^e plaats brengt.

Vooraf de bewoners van de 19^e eeuwse gordel vinden hun buurt vuil. Vb. in de wijk Rabot-Blaisantvest ervaart maar liefst 2 op 3 bewoners hinder van sluikestort en 3 op 4 ervaart er hinder van zwerfvuil.

In de Veiligheidsmonitor 2018 stelt 57% van de Gentse respondenten dat ze sluikestorten en zwerfvuil helemaal/eerder wel een probleem in de eigen buurt vinden. Sluikestorten en zwerfvuil wordt als **tweede belangrijkste buurtprobleem** ervaren (na onaangepaste snelheid op 1).

Gent is goed voorzien van gratis publiek sanitair, maar toch blijft men **wildplassen**. Politie voert hierop gericht actie en doet dan ook heel wat vaststellingen tijdens de Gentse Feesten en bij aanvang van het academiejaar (omgeving Overpoort), wat in de periode 2013-2017 resulteerde in een sterke stijging met 82% van het aantal vaststellingen. In 2018 ligt het aantal vaststellingen met 1.712 stuks terug iets lager, waarvan 813 tijdens de Gentse Feesten en 398 i.h.k.v. 'Overlastacties in Overpoort'. De stadsmonitor toont aan dat 8% van de Gentenaars in 2017 de afgelopen maand zelf hinder ondervond van wildplassen in de eigen buurt (vs. 9% in de centrumsteden). Inwoners van de binnenstad -waar het meeste uitgaansleven zich situeert- ondervinden met 19% het meeste hinder van wildplassen

In 2018 wordt er met 82 bestuurlijke verslagen, 7 keer meer geformaliseerd op **wildplakken** dan in 2017. Deze toename is volledig het gevolg van de gericht aandacht van de gemeenschapswacht-vaststellers voor deze problematiek, zodat het wildplakken onder controle kan blijven.

De strikte opvolging waarbij ook de organisator verantwoordelijk gesteld kan worden voor het wildplakken, in combinatie met beschikbare alternatieven (nl. vrije aanplakborden en sociale media) werkt. Het wildplakken is op 10 jaar tijd zichtbaar (bijna) verdwenen in Gent.

De talrijke hondentoiletten worden goed gebruikt, maar toch blijven er op jaarbasis een 100-tal meldingen over **hondenpoep** binnenkomen (nl. 106 in 2016, 124 in 2017, 112

in 2018; meldingen zijn afkomstig van gemeenschapswacht, GentInfo en IVAGO). Als men hondenpoep meldt, betreft het vaak vijf tot tien of zelfs meer drollen. Heel wat hondeneigenaars ruimen op het voetpad effectief de hondenpoep op, maar parken en natuurgebieden blijven kwetsbaar. Hondenpoep komt niet meer voor in de GAS-top 10 van 2017.

De stadsmonitor toont aan dat het aantal Gentenaars dat last heeft van hondenpoep in de buurt met 23% een stuk lager ligt dan in 2011 (nl. 29%), maar wel licht toenam t.a.v. 2014 (nl. 22%). Gemiddeld hebben in de centrumsteden 24% van de inwoners last van hondenpoep.

In de Veiligheidsmonitor 2018 meldt 9% van de respondenten dat ze **loslopende dieren** een probleem vinden in de buurt. De Gemeenschapswacht werkt in 2018 zeer gericht op deze problematiek, zowel sensibiliserend als handhavend, wat resulteert in 30 bestuurlijke verslagen voor het **niet-aanlijnen van honden**.

Politie beGAST ook frequent i.h.k.v. de '**Openbare rust en veiligheid**', voornamelijk op diverse vormen van **geluidshinder** (lawaai veroorzaakt door muziek, dieren, mensen,...,nachtruoer, boomcars, straatmuzikanten...). Tevens wordt **nachtlawaai** politieel geverbaliseerd.

lawaai (politie)	2016	2017	2018	2018 vs. 2016	
				aantal	%
lawaaihinder/nachtruoer (GAS)	681	553	539	-142	-20,85
nachtlawaai (PV)	711	385	376	-335	-47,12
totaal	1.392	938	915	-477	-34,27

Het aantal geregistreerde vaststellingen van (nacht)lawaai neemt op 3 jaar tijd met 1/3^e af.

Nochtans vindt de Gentenaar **geluidshinder zeer storend**.

De stadsmonitor toont aan dat 37% van de Gentenaars in 2017 de afgelopen maand last heeft gehad van lawaaihinder veroorzaakt door verkeer (vs. 33% in 2014), 14% had last van burenlawaai (= 2014), 6% van lawaai afkomstig van bedrijven (= 2014) en 4% van lawaai van horeca (*geen cijfers 2014*). De ervaren lawaaihinder in Gent zit op het gemiddelde van de Vlaamse centrumsteden.

De lawaaihinder die men ondervindt van de burens is het hoogst in wijken met veel sociale hoogbouw. Lawaaihinder afkomstig van bedrijven en van horeca is, logischerwijze, het hoogste in die buurten waar het meeste bedrijven en horeca gevestigd zijn, met name respectievelijk in de ruimere kanaalzone (tot 45,2%) en de binnenstad (15,4%).

De veiligheidsmonitor 2018 bevestigt dat de Gentenaar last heeft van lawaai: 37% van

de respondenten ervaart geluidshinder door verkeer helemaal/eerder wel als een probleem in de eigen buurt, 26% vindt dat van geluidshinder door mensen op de openbare weg, 21% heeft last van geluidshinder door burenen en 13% van geluidshinder afkomstig van cafés of fuiven.

Klachten rond geluidshinder en nachtlawaai maken steevast deel uit van de meldingen bij Dienst Preventie voor Veiligheid van de Stad Gent. In het bijzonder denken we aan lawaai afkomstig van horeca, studenten en burenen.

Omwonenden van **horecazaken** storen zich aan te luide muziek en aan lawaai van arriverende en vertrekkende klanten en stoeprovers. Oudere cafés die overgenomen worden door een jongere generatie trekken een andere en jonger publiek aan, wat in de straat een andere dynamiek en belangenconflicten veroorzaakt. Ook gaan ondernemers vaker in de buitenrand van Gent, in rustigere woonwijken, een horecazaak opstarten. De buurt onthaalt dit veelal enthousiast, maar voor de directe omwonenden zijn dergelijke zaken een onverwachte bron van geluidsoverlast en nachtlawaai.

De vele **studenten** in Gent houden er meestal een ander levensritme op na dan de 'gewone' Gentenaar. Amusement tot in de late uurtjes gaat niet ongemerkt voorbij: gebabbel en muziek dringt makkelijk door slecht geïsoleerde kotmuren en geluid van enthousiaste uitgaanders weergalmt in de straten.

Ook **burenconflicten** waarvoor men de hulp van burenbemiddeling inroept zijn meestal het gevolg van een of andere vorm van geluidsoverlast, zoals muziekhinder, blaffende honden, geluiden van toestellen, loopgeluid van hoge hakken, lawaai van spelende kinderen. Vooral sociale huisvesting en oudere gebouwen blijken bijzonder gehorig te zijn.

Complexe overlast

Lawaai-overlast is vaak ook het eerste signaal van een meer **complexe conflictsituatie** tussen sociale groepen om stedelijke ruimte en stedelijke functies. Aan de basis ligt vaak een ervaren ongelijkheid, een anders-zijn, op diverse factoren (o.a. afkomst, wonen, vrijetijd, leeftijd, werk, gezondheid, inkomen...).

Bepaalde omstandigheden verplichten gezinnen om met velen samen één huis te bewonen. De grote aantallen zorgen vaak voor lawaai-overlast enerzijds. De schrijnende situaties waarin zij moeten leven creëren in sommige gevallen ook vervuilde woonsituaties en afval op straat. Omwille van de **precaire situatie** waarin deze **gezinnen** verkeren gaat men in overlevingsmodus, hierdoor ontstaat soms grensoverschrijdend gedrag en maakt men soms de keuze om over te gaan tot kleine criminele activiteiten zoals diefstallen en zinloos geweld.

Bij 'klassiek' geklaag over **lawaai van spelende kinderen of over jongeren in de publieke ruimte** gaat het meestal over hinder van drukbezochte speelpleintjes gelegen in de dichtbebouwde 19^e-eeuwse gordel. Veel kinderen die samen spelen maken veel lawaai, joelen en roepen, er wordt vaak gevoetbald en ballen vliegen al eens tegen auto's en in tuinen. Anderzijds worden de terreinen ook vaak het voorwerp van een soort 'eigendomsstrijd' tussen verschillende groepen, tieners willen niet dat jongere kinderen er zitten, of er is een conflict tussen jongeren van verschillende afkomst. Ook dit leidt tot overlast.

Tijdelijke invullingen van panden en open ruimtes, zijn hip en aantrekkelijk voor veel (vooral jonge) bewoners en bezoekers van de Stad. Tegelijk worden buurten waar pop-ups gelanceerd worden vaak erg plots en zonder veel overleg geconfronteerd met afgeleide hinder van lawaai, verkeer- en parkeerdruk, afval,... Door de tijdelijke aard van de invulling is men niet altijd geneigd te investeren in hinder-beperkende maatregelen of in een sociale inbedding in de buurt.

Sinds de nieuwe kraakwet nam in 2018 het aantal meldingen van en klachten over **kraakpanden** gevoelig af (tot een derde t.a.v. 2017). Van de 32 gemelde kraakpanden bij Dienst Preventie Voor Veiligheid was er in 8 gevallen sprake van overlast. Als gevolg van de nieuwe regelgeving durft men minder snel een pand kraken. Doch de **woonnood** van heel wat mensen is daarmee niet opgelost. Men zoekt een onderkomen bij vrienden of gaat in caravans wonen, waar de leefsituatie even schrijnend is.

In 2018 ontving PVV dan ook meldingen over **caravanbewoners** die ergens neerstreken zonder toestemming en overlast veroorzaakten. Deze werden meestal snel verdreven, streken elders neer, waar de klachten en procedures dan van voor af aan begonnen. In de tweede helft van 2018 startte de Stad een proefproject om een vaste groep caravanbewoners tijdelijk op een locatie te laten, mits ze zich houden aan afspraken m.b.t. hinderreductie, tewerkstelling en school.

Sociaal-economisch zwakkere personen met een psychiatrische aandoening of een verslavingsproblematiek hebben het soms moeilijk met het samenleven binnen bvb. **sociale huisvesting**. Opnames worden waar mogelijk uitgesteld, beperkt of ingekort en men streeft er naar om mensen met beperkingen, chronisch zieken, kwetsbare ouderen, jongeren met gedrags- en emotionele problemen, ...zoveel als mogelijk in de eigen omgeving te ondersteunen en te verzorgen. Deze **vermaatschappelijking van de zorg** is echter niet zo evident voor mensen in een kwetsbare positie, wiens ondersteunende omgeving onvoldoende draagkracht biedt of zelfs afwezig is. Deze situatie zorgt tevens voor overlast en onveiligheidsgevoelens binnen de sociale woonblokken, waar andere bewoners ook al vaak zwakker en minder mondig zijn.

Grootschalige **renovatieprojecten in sociale hoogbouw**, met bijhorende herhuisvestingsbeweging, vergen bijzonder aandacht. Naarmate af te breken of te renoveren woontorens leger worden, verdwijnt de sociale controle en stijgt het 'oneigenlijk' gebruik van de appartementen (daklozen, druggebruikers,...). Nog resterende bewoners voelen zich onveilig en bedreigd en melden overlast, claimgedrag, afval, sluikestort, inbraak en diefstal.

Versterken van sociale integratie

Klachten rond allerhande vormen van overlast zijn zichtbare tekenen van spanningen of conflicten tussen sociale groepen om stedelijke ruimte en stedelijke functies. Al jaren kiest de stad Gent hierbij voor het **versterken van de sociale integratie** van specifieke doelgroepen en het **verhogen van de sociale cohesie**. Een aantal methodieken en acties binnen het Strategisch Veiligheids- en Preventieplan zoals straathoekwerk, trajectbegeleiding binnen jeugdwelzijnswerk en de weerbaarheidstrainingen van Machtig!, werken expliciet aan een betere sociale integratie van specifieke doelgroepen. Zij voorkomen een verder uitvallen of afhaken van hun doelgroepen en de negatieve uitlopers ervan (isolement, verscherpen samenlevingsconflicten in openbare ruimte en keuze voor levensstijl met strafbaar gedrag). Zij stimuleren verbindingen van hun doelgroep onderling, met hun directe leefomgeving en met de maatschappelijke voorzieningen. Zij hebben een evenwichtig samenleven in Gent voor ogen.

Straathoekwerk komt steeds meer in contact met extreem gemarginaliseerde groepen en individuen, die dakloos zijn of in zeer precare omstandigheden wonen, die te kampen hebben met psychiatrische stoornissen en ernstige verslavingsproblemen en die dagelijks strijd moeten leveren om te overleven in armoede. Het aandeel jonge mensen die het moeilijk hebben, neemt toe.

Het zijn groepen die zowel door hun onmiddellijke omgeving, als door de klassieke maatschappelijke voorzieningen zijn afgeschreven. De aanwezigheid van straathoekwerkers, het 'present' zijn, is voor deze mensen van onschatbare waarde. In de dagelijkse contacten gaan straathoekwerkers vooral met de sociaal-emotionele vragen, de huisvestingssituatie, de financiële situatie en het middelengebruik van hun doelgroep aan de slag. Zij ondersteunen activiteiten die betrekking hebben op het uitbouwen en herstellen van de nodige zelfredzaamheid en van de (sociale) vaardigheden in functie van de eigen sociale netwerken en de directe omgeving.

Ook de **trajectbegeleiders** binnen JONG vzw en de Beweging van Mensen met een Laag Inkomen vzw bevorderen de emancipatie en de sociale integratie van hun doelgroepen. JONG bereikt vnl. jongeren en jongvolwassenen met een migratie-

achtergrond in buurten met een verhoogd armoede-risico. BMLIK werkt met vnl. autochtone jongeren (tussen 14 en 26 jaar) in (generatie)armoede.

De directe (hulp)vragen van deze jongeren en jongvolwassenen situeren zich op de levensdomeinen vrije tijd, school/opleiding, arbeid, huisvesting, mentale gezondheid, verslaving, seksualiteit, identiteit, geloof, juridische bijstand, budgetbegeleiding ...

De hulpvragen nemen toe en de problematieken worden complexer: toenemende (kinder)armoede, verruwing van de maatschappij (meer openlijk racisme), drugs als vluchtweg van harde realiteit of als bron van inkomsten, schrijnende woonsituatie, multi-problem-gezinnen...

De jongeren in (generatie)armoede hebben vaak een verleden van huiselijk geweld, misbruik, moeilijke hechting als kind, pesten of een combinatie hiervan. De emotionele bagage -en soms sluimerende agressie en depressieve gedachten- weegt zwaar. Ook de uitholling van de sociale zekerheid en de wooncrisis waar de jongeren het grootste slachtoffer van zijn, belemmert hun vooruitgang op andere levensdomeinen.

Vanuit de intensieve begeleiding van jongeren, groeien meer en meer ook (hulp)vragen vanuit hun onmiddellijke omgeving (ouders, familie, ...). Trajectbegeleiders coachen jeugdwerkers bij hulpvragen van jongeren en betekenen een steun voor jeugdwerkers bij conflictsituaties. Net als een straathoekwerker werkt de trajectbegeleider zo veel mogelijk outreachend. Hij/zij bemiddelt ook bij conflicten tussen jongeren of tussen jongeren en hun directe omgeving (buurt).

Ook CGG Eclips bevordert met de **vaardigheidstrainingen** 'Machtig!' en 'Mighties' de sociale integratie van jongeren. De aanleiding voor de groepstrainingen zijn vaak signalen over drugmisbruik, pesten, geweld, polarisering (tot radicalisering?) die de groepsdynamiek (op school en binnen jeugdwelzijnswerk en jeugdzorg) negatief beïnvloeden.

Het vertrekt van de competenties die jongeren hebben en stimuleert hen deze in zoveel mogelijk contexten en situaties in te zetten. Door een belevingsgerichte aanpak bereikt men ook minder verbale jongeren. Het brengt hen door veel fysieke actie letterlijk in beweging en lokt hen uit om een aantal kwaliteiten te tonen en vaardigheden te ontwikkelen, zoals respect tonen voor anderen, bewust worden van lichaamstaal, nauwer samenwerken, bewust zijn van de grenzen van een ander,...

Via relevante omgevingsfiguren en psycho-educatie wordt gewerkt aan het consolideren van deze kleine veranderingen en het transfereren ervan naar het dagelijkse leven

4.1. Algemene doelstellingen

4.1.1. *Het voorkomen, aan het licht brengen en verminderen van sociale overlast en/of de onveiligheidsgevoelens met betrekking tot sociale overlast*

4.2. Strategische Doelstellingen

4.2.1. *Een geïntegreerde en integrale aanpak bevorderen*

Operationele doelstellingen

- *Het aansturen van een geïntegreerde aanpak van veiligheids-, leefbaarheids- en samenlevingsproblemen via een evenwichtig driesporenbeleid van preventie (voorkomen), curatie (herstellen) en repressie (handhaven).*

Resultaten

- ~~— Bij minstens 90% van de complexe buurtgebonden overlastmeldingen start de regio op binnen de 5 werkdagen.~~
- ~~— Bij minstens 75% van de dossiers rond complexe buurtgebonden overlast waarin het noodzakelijk is te vergaderen met de partners is het actieplan binnen de 5 werkdagen overgemaakt aan de partners.~~
- Bij minstens 70% van de dossiers rond complexe buurtgebonden overlast met een actieplan zijn de afspraken nageleefd door de relevante partners.
- in 80% van de opgenomen overlastdossiers leidt de tussenkomst van de overlastregisseur tot vermindering van de overlast
- ~~— Bij minstens 90% van de inspraak- en participatietrajecten met samenlevingsproblemen komt het driesporenbeleid aan bod.~~
- in 50% van de opgenomen overlastdossiers m.b.t. horeca leidt de tussenkomst van horecacoach tot vermindering van de overlast
- ~~— Minstens 40% van de horeca-geluidsdossiers komen in fase 1 van het draaiboek geluidsoverlast tot een oplossing.~~
- ~~— Minstens 40% van de dossiers portiersreglement komen via bemiddeling tot een oplossing~~
- ~~— Bij elke nieuwe reglementering mbt horeca wordt een info-actie ondernomen (Ja/Neen).~~

~~-Bij 80% van de startende horeca-uitbaters (die zich kenbaar maken bij de Stad)~~

~~gaat de horecacoach ter plaatse om de overlastafspraken te bespreken en te laten ondertekenen.~~

~~— Minstens 12 vrijwilligers binnen buurtbemiddeling nemen minimaal 4 dossiers op per jaar.~~

~~— Minstens 60% van de aanmeldingen komen effectief in aanmerking voor burenbemiddeling.~~

De helft van de dossiers burenbemiddeling leidt na tussenkomst tot een positieve verandering in de relatie tussen de burenen. (élke vorm van tussenkomst, níet enkel face-to-face-bemiddeling)

~~— De bemiddelingsdossiers zijn evenredig verdeeld tussen het centrum en de deelgemeenten (50/50)~~

~~— Maandelijks komt er één aanmelding voor een buurtbemiddeling binnen (12/jaar)~~

~~— Minstens één derde van de buurtbemiddelingen leiden tot afspraken.~~

~~— Minstens 70% van de gecontacteerde partners werken mee aan de buurtbemiddeling~~

~~- Er is een integrale aanpak voor de sociale overlast verbonden aan de raamprostitutie in de Zuidbuurt.~~

- in 80% van de opgenomen overlastdossiers m.b.t. studenten leidt de tussenkomst van studentenpreventiecoach tot vermindering van de overlast

~~-Bij minstens 80% van de meldingen van niet-kotgerelateerd hinderlijk studentengedrag start de regio binnen de 5 werkdagen op.~~

-Bij minstens 80% van de dossiers, besproken op het kernteam radicalisering komt het kernteam tot een geïntegreerde aanpak met gedeelde afspraken

~~-Jaarlijks zijn er minstens twee geïntegreerde acties ontwikkeld rond een actueel fenomeen of spanningsveld waarbij jongeren betrokken zijn.~~

~~-Jaarlijks ondersteunt de beleidsmedewerker jongerenpreventie minstens vijf pilotacties voor jongeren op overlastgevoelige locaties.~~

-Elke geïntegreerde actie of pilotactie waarbij **jongeren** betrokken zijn, geeft een stem aan de betrokken jongeren.

- in 80% van de opgenomen acties met jongeren op overlastgevoelige plekken, leidt de tussenkomst van de jongerenpreventiecoach tot vermindering van de overlast

Indicatoren

~~— aantal complexe buurtgebonden overlastmeldingen waarvan de regio binnen de 5 werkdagen opgestart is / totaal aantal complexe buurtgebonden overlastdossiers.~~

~~— aantal dossiers rond complexe buurtgebonden overlast waarin het noodzakelijk is te vergaderen met de partners waarvan het actieplan binnen de 5 werkdagen overgemaakt is aan de partners / aantal dossiers rond complexe buurtgebonden overlast waarin het noodzakelijk is te vergaderen met de partners.~~

- aantal dossiers rond complexe buurtgebonden overlast met een actieplan waarin de afspraken nageleefd zijn door de relevante partners / aantal dossiers rond complexe buurtgebonden overlast met een actieplan.

~~- aantal overlastdossiers waarin de tussenkomst van de overlastregisseur tot vermindering van de overlast leidt / totaal aantal opgenomen overlastdossiers door de overlastregisseurs~~

~~— aantal inspraak en participatietrajecten met samenlevingsproblemen waarin het driesporenbeleid aan bod komt / totaal aantal inspraak en participatietrajecten met samenlevingsproblemen~~

- aantal overlastdossiers m.b.t. horeca waarin de tussenkomst van de horecacoach tot vermindering van de overlast leidt / totaal aantal opgenomen overlastdossiers met tussenkomst van de horecacoach

~~- aantal startende horeca-uitbaters (die zich kenbaar maken bij de Stad) waarbij de horecacoach ter plaatse gaat om de overlastafspraken te bespreken en te laten ondertekenen / aantal startende horeca-uitbaters (die zich kenbaar maken bij de Stad)~~

~~— aantal horeca-geluidsdossiers die in fase 1 van het draaiboek-geluidsoverlast tot een oplossing komen / aantal horeca-geluidsdossiers binnen het draaiboek-geluidsoverlast~~

~~— aantal dossiers portiersreglement die via bemiddeling tot een oplossing komen / totaal aantal dossiers portiersreglement~~

~~— Bij elke nieuwe reglementering mbt horeca wordt een info-actie ondernomen (Ja/Neen)~~

~~— Aantal actieve vrijwilligers die minimaal 4 dossiers per jaar opnemen / totaal aantal actieve vrijwilligers.~~

~~— Aantal aanmeldingen die effectief in aanmerking komen voor buurtbemiddeling / totaal aantal aanmeldingen bij buurtbemiddeling~~

-Aantal dossiers burenbemiddeling dat na tussenkomst tot een positieve verandering in de relatie tussen de buren leidt. (élke vorm van tussenkomst, niét enkel face-to-face-bemiddeling) / totaal aantal dossiers burenbemiddeling

~~-Verhouding in bemiddelingsdossiers uit centrum (incl 19de eeuwse gordel) versus uit de deelgemeenten~~

~~-Aantal aanmeldingen voor buurtbemiddeling per jaar~~

~~-Aantal dossiers buurtbemiddeling die tot afspraken leiden / totaal aantal dossiers buurtbemiddeling~~

~~-Aantal gecontacteerde partners die meewerken aan de buurtbemiddeling / totaal aantal gecontacteerde partners die meewerken aan de buurtbemiddeling~~

~~-Er bestaat een draaiboek voor de integrale aanpak van sociale overlast verbonden aan de raamprostitutie in de Zuidbuurt (Ja/Neen).~~

- aantal overlastdossiers m.b.t. studenten waarin de tussenkomst van de studentenpreventiecoach tot vermindering van de overlast leidt / totaal aantal overlastdossiers m.b.t. studenten waarin de studentenpreventiecoach tussenkomt.

~~-aantal meldingen van niet-otgerelateerd hinderlijk studentengedrag waarbij de regie binnen de 5 werkdagen opstart/ totaal aantal meldingen van niet-otgerelateerd hinderlijk studentengedrag.~~

- aantal dossiers, besproken op het kernteam radicalisering, met gedeelde afspraken / aantal dossiers besproken op het kernteam radicalisering

- aantal geïntegreerde acties of pilootacties waarbij jongeren betrokken zijn die een stem geven aan de betrokken jongeren / aantal geïntegreerde acties of pilootacties waarbij jongeren betrokken zijn.

~~-Elke geïntegreerde actie of pilootactie, waarbij jongeren betrokken zijn, brengt verandering in minstens één leefdoorn van de betrokken jongeren (gezondheid, opvoeding, onderwijs, vrije tijd, vriendschap, burgerschap, ...).~~

- aantal acties met jongeren op overlastgevoelige plekken waarbij we vermindering van de overlast zien / aantal acties met jongeren op overlastgevoelige plekken

- *Het organiseren van een driesporenbeleid rond ongewenste graffiti, wildgeplakte affiches en zelfklevers.*

Resultaten

- Jaarlijks voeren we 100 werkbons graffiti- en wildplakverwijdering per medewerker uit.
- Op jaarbasis zijn 75% van de werkbons voor graffiti- en wildplakverwijdering bij particulieren binnen de 3 maanden uitgevoerd.
- Jaarlijks organiseren of ondersteunen we **minimum 5 legale** graffiti-opdrachten.
- In elke zone waar het verwijderingsteam actief is, staat ook een bord voor vrije aanplak (100%).
- Bij 80% van de verwijderingen van wildplak en graffiti met gekende dader en minimum kostprijs van **250 euro** wordt een onkostennota overgemaakt aan de dader.

Indicatoren

- aantal uitgevoerde werkbons graffiti- en wildplakverwijdering / aantal medewerkers in verwijderingsteam

- aantal binnen de 3 maanden uitgevoerde werkbons voor graffiti-removal bij particulieren / aantal uitgevoerde werkbons voor graffiti-removal bij particulieren.
  - aantal georganiseerde of ondersteunde legale graffiti-opdrachten
  - aantal zones met borden voor legale aanplak / aantal zones waar het verwijderingsteam actief is.
  - aantal verwijderingen met overgemaakte onkostennota / aantal verwijderingen die in aanmerking komen voor het opmaken van een onkostennota (nl. gekende dader + minimale kost van 250 euro).
- *De aanwezigheid van de gemeenschapswachten in de straten, wijken en op en rond het openbaar vervoer bevordert de leefbaarheid en detecteert, voorkomt en vermindert de overlast en de daaraan gerelateerde onveiligheidsgevoelens.*

Resultaten

- Gemiddeld is 85% van de gemeenschapswachten (incl. lijnspotters en vaststellers) per werkdag inzetbaar in de Gentse straten en buurten en op en rond het openbaar vervoer.

— Goed 60% van de meldingen door de gemeenschapswachten zijn beleidsrelevant, zoals vastgelegd op verschillende thematische werkgroepen waaronder de werkgroepen sluikstorten en zwerfvuil, graffiti, autocriminaliteit, fietsdiefstal, publiek sanitair, onkruid,

- De gemeenschapswacht (incl. lijnspotters) doet op jaarbasis minimaal 17.000 meldingen van defecten (o.a. technische mankementen, vandalisme, gevaarlijke situaties,...) en vervuiling (o.a. sluikstort, fout aangeboden afval, zwerfvuil, graffiti,...) aan bevoegde technische en verwijderingsdiensten.

Goed 60% van de gerichte acties door de gemeenschapswachten zijn beleidsrelevant, zoals vastgelegd op verschillende thematische werkgroepen waaronder de werkgroepen sluikstorten en zwerfvuil, graffiti, autocriminaliteit, fietsdiefstal, publiek sanitair, onkruid,

De gemeenschapswacht (incl. lijnspotters en vaststellers) sensibiliseert jaarlijks rond minimaal 8 verschillende fenomenen/problemen* (*aangegeven door thematische werkgroepen/stuurgroepen, op vraag van het bestuur en/of o.b.v. probleemmeldingen)

- ~~— Goed 60% van de meldingen door de lijnspotters zijn beleidsrelevant, zoals vastgelegd op de stuurgroep sociale veiligheid op openbaar vervoer.~~
- Goed 60% van de gerichte tussenkomsten door de lijnspotters zijn beleidsrelevant, zoals vastgelegd op de stuurgroep sociale veiligheid op openbaar vervoer.
- ~~— Goed 60% van de bestuurlijke verslagen door de gemeenschapswachten vaststellers zijn beleidsrelevant, zoals vastgelegd op de werkgroep GAS.~~

Een voltijds gemeenschapswacht-vaststeller maakt op jaarbasis minimaal 70 bestuurlijke verslagen op voor overtredingen* van politiereglementen categorie GAS 1 (*met name beleidsrelevante overtredingen zoals vastgelegd op de werkgroep GAS en op thematische werkgroepen/stuurgroepen).

Indicatoren

- Gemiddeld percentage gemeenschapswachten (incl. lijnspotters en vaststellers) dat per werkdag inzetbaar is in de Gentse straten en buurten en op en rond het openbaar vervoer / totaal aantal ingevulde functies . (uitgedrukt in VTE, berekend op effectief aantal werkdagen, nl. weekdays excl. feestdagen excl. 35 vakantiedagen)

~~— Aantal beleidsrelevante meldingen door de gemeenschapswachten / aantal meldingen door de gemeenschapswachten~~

- Aantal meldingen door gemeenschapswachten (incl. lijnspotters).

~~— Aantal beleidsrelevante gerichte acties door de gemeenschapswachten / aantal gerichte acties door de gemeenschapswachten~~

- Aantal verschillende fenomenen/problemen, die aangegeven zijn door thematische werkgroepen/stuurgroepen, op vraag van het bestuur en/of o.b.v. probleemmeldingen, waarrond de gemeenschapswacht (incl. lijnspotters en vaststellers) op jaarbasis sensibiliseert.

~~— Aantal beleidsrelevante meldingen door de lijnspotters / aantal meldingen door de lijnspotters~~

~~— Aantal beleidsrelevante gerichte tussenkomsten door de lijnspotters / aantal gerichte tussenkomsten door de lijnspotters~~

~~— Aantal beleidsrelevante bestuurlijke verslagen door de gemeenschapswachten-vaststellers / aantal bestuurlijke verslagen door de gemeenschapswachten-vaststellers~~

- Aantal bestuurlijke verslagen voor overtredingen van politiereglementen categorie GAS 1, met name beleidsrelevante overtredingen zoals vastgelegd op de werkgroep GAS en op thematische werkgroepen/stuurgroepen.

- *Het organiseren van straathoekwerk.*

Resultaten

- Het straathoekwerk onderhoudt zorgzame relaties met het doelpubliek. Jaarlijks heeft straathoekwerk minstens 50 werkrelaties per FTE straathoekwerker.
- De straathoekwerker realiseert gemiddeld 20 contacten per werkrelatie per jaar. (**aantal, intensiteit, frequentie en duur van de contacten is variabel, afhankelijk van nood van de client*)
- ~~— Straathoekwerk gaat 100% in op vragen van de doelgroep die betrekking hebben op het uitbouwen en herstellen van de nodige zelfredzaamheid en de (sociale) vaardigheden in functie van de eigen sociale netwerken en de directe omgeving.~~

- 70% van de eerste contacten met de doelgroep is vindplaatsgericht

- Straathoekwerk biedt jaarlijks ondersteuning aan minimum 100 groepsactiviteiten die betrekking hebben op het uitbouwen en herstellen van de nodige zelfredzaamheid en de (sociale) vaardigheden in functie van de eigen sociale netwerken en de directe omgeving.

- Straathoekwerk ondersteunt 100% positieve acties binnen de integrale aanpak van buurtgebonden overlast voor zover de buurt en het doelpubliek behoren tot het werkterrein.

- Straathoekwerk geeft jaarlijks een overzicht van de knelpunten die de doelgroep ervaart in relatie tot de onmiddellijke omgeving, de buurt en de stad

- Het doelpubliek beschikt over de nodige kennis van en contacten binnen de maatschappelijke voorzieningen: maximum 25 % van het aantal vragen binnen een werkrelatie is gericht op informatie of een doorverwijzing.

- Er is een vlottere samenwerking tussen straathoekwerk en maatschappelijke voorzieningen. Straathoekwerk neemt, wanneer de toegankelijkheid voor het

doelpubliek onderwerp is, telkens actief deel aan de overlegmomenten met maatschappelijke voorzieningen (100%).

~~- Jaarlijks ondersteunt straathoekwerk met 4 acties outreachende werkingen met het oog op het verhogen van de bindingen van hun doelgroepen met de maatschappelijke voorzieningen.~~

~~- Straathoekwerk geeft jaarlijks een overzicht van de knelpunten en drempels die de doelgroep ervaart naar toegankelijkheid van maatschappelijke voorzieningen~~

Indicatoren

- aantal werkrelaties met doelpubliek per FTE straathoekwerker

- gemiddeld aantal contacten met doelpubliek per werkrelatie per straathoekwerker

~~— aantal beantwoorde vragen met betrekking op eigen sociale netwerken en directe omgeving/ aantal vragen van de doelgroep met betrekking op eigen sociale netwerken en directe omgeving.~~

~~- bereik van doelgroepen die onvoldoende binding hebben met maatschappij en voorzieningen.~~

- aantal activiteiten ontstaan op initiatief van de doelgroep die betrekking hebben op het uitbouwen en herstellen van de nodige zelfredzaamheid en de (sociale) vaardigheden in functie van de eigen sociale netwerken en de directe omgeving.

- aantal acties binnen de integrale aanpak van buurtgebonden **overlast** met deelname van straathoekwerk / aantal acties binnen de integrale aanpak van buurtgebonden overlast.

- er is jaarlijks een rapport met een overzicht van **de knelpunten die de doelgroep ervaart in relatie tot de onmiddellijke omgeving, de buurt en de stad** (ja/heen).

~~— aantal vragen vanuit doelpubliek gericht op informatie of doorverwijzing / aantal contacten met doelpubliek.~~

- aantal deelnames aan overlegmomenten over toegankelijkheid doelpubliek/ aantal overlegmomenten met partners van maatschappelijke voorzieningen over toegankelijkheid.

~~— aantal acties ter ondersteuning van outreachende werkingen met het oog op het verhogen van de bindingen van hun doelgroepen met de maatschappelijke voorzieningen (N-4).~~

- er is jaarlijks een rapport met een overzicht van de knelpunten en drempels die de doelgroep ervaart naar toegankelijkheid van maatschappelijke voorzieningen

- *Het organiseren van trajectbegeleidingen voor risicojongeren binnen het jeugdwelzijnswerk van vzw Jong.*

Resultaten

- 80% van de (hulp)vragen van de jongeren krijgen een snel antwoord via directe interventies.

- Voortbouwend op het aanbod van directe interventies, doorlopen gemiddeld 10 jongeren per jaar per trajectbegeleider een intensieve trajectbegeleiding.
- De trajectbegeleiders gaan in op elke vraag voor nazorg vanuit de jongere (100%).
- Jaarlijks werkt trajectbegeleiding minimaal aan één thema binnen en buiten jeugdwelzijnswerk structuurveranderend op basis van cases.

Indicatoren

- Aantal directe interventies met antwoord / aantal (hulp)vragen vanuit een jongere
- Aantal intensieve trajectbegeleidingen per jaar per trajectbegeleider.
- Aantal contacten rond nazorg / aantal vragen voor nazorg vanuit de jongere.
- Er is een jaarverslag over de thema's binnen en buiten jeugdwelzijnswerk waaraan trajectbegeleiding structuurveranderd gewerkt heeft (ja/nee)

- Het organiseren van trajectbegeleidingen voor risicojongeren binnen het jeugdwelzijnswerk van vzw Beweging van Mensen met een Laag Inkomen en Kinderen, Jong Gent in Actie.

Resultaten:

- 80% van de (hulp)vragen van de jongeren krijgen een snel antwoord via directe interventies.
- Voortbouwend op het aanbod van directe interventies, doorlopen op jaarbasis 5 jongeren een intensieve trajectbegeleiding.
- Jaarlijks werkt trajectbegeleiding minimaal aan één thema binnen en buiten jeugdwelzijnswerk structuurveranderend op basis van cases.

Indicatoren:

- Aantal directe interventies met antwoord / aantal (hulp)vragen vanuit een jongere.
- Aantal intensieve trajectbegeleidingen op jaarbasis.
- Er is een jaarverslag over de thema's binnen en buiten jeugdwelzijnswerk waaraan trajectbegeleiding structuurveranderend gewerkt heeft (ja/nee)

- Het organiseren van life-skill training voor risicojongeren.

Resultaten

- Jaarlijks worden gemiddeld 100 sessies naar jongeren toe gerealiseerd.
- Jaarlijks worden gemiddeld 600 jongeren bereikt.

- Minstens 75% van de jongeren die deelnamen aan het programma Machtig evalueert het programma positief.
- Minstens 75% van de sleutelfiguren die het programma Machtig **mee volgden** evalueert dit programma positief.
- **Machtig realiseert een aanbod voor risicojongeren binnen de schoolcontext, opvoedingscontext en vrije tijd.**
- **Machtig betreft binnen de schoolcontext, leefcontext en vrije tijd sleutelfiguren bij het aanbod.**

Indicatoren

- het jaarlijks gemiddeld aantal gerealiseerde sessies
- het jaarlijks gemiddeld aantal bereikte jongeren
- het percentage jongeren die het programma Machtig positief evalueren
- het percentage sleutelfiguren die het programma Machtig positief evalueren
- **het aantal leefcontexten van risicojongeren waarin Machtig een aanbod realiseert (schoolcontext; opvoedingscontext, vrije tijd)**
- **het aantal leefcontexten van risicojongeren waarin Machtig sleutelfiguren betreft bij het aanbod**

- Het opstarten van een groeitraject gericht op het ontwikkelen en uitvoeren van bestuurlijke handhaving met de focus op het voorkomen van overlast gerelateerd aan (potentieel) problematische inrichtingen

Resultaten

Te verwachten resultaten tegen eind 2019:

- Deelnemen aan relevante lokale en bovenlokale netwerken en overlegmomenten
- Duidelijk en sluitend kader voor de informatie-uitwisseling aan de hand van een Protocolakkoord 'Bestuurlijke Handhaving criminaliteit en onveiligheid
- Het bieden van ondersteuning aan de betrokken diensten bij de uitwerking van een gedragen stedelijk vergunningenbeleid met ingebouwde grendels, die de aan problematische uitbatingen gerelateerde overlast kan voorkomen, verhinderen, sanctioneren en stoppen

Indicatoren

- Aantal deelnames aan relevante lokale en bovenlokale netwerken (zoals Denktank 'Bestuurlijke aanpak van criminaliteit en overlast' binnen de Algemene Directie Veiligheid en Preventie – FOD Binnenlandse Zaken, Netwerk Bestuurlijke Aanpak - CSD Oost-Vlaanderen, Werkgroep Juridisch Overleg Bestuurlijke Handhaving – CSD Oost-Vlaanderen, Werkgroep 'Gewapend bestuur' – VVSG, Strategisch en operationeel overleg met gerechtelijke en bestuurlijke overheid, ...) en het aantal deelnames aan overlegmomenten van de relevante lokale en bovenlokale netwerken
- Werken aan transparante informatie-uitwisseling en een performante informatiehuishouding en -beheer
- Een tool voor een gedegen informatiebeheer omtrent horecAZaken werd ontwikkeld en is in gebruik genomen.
- Uitwerken en streven naar een efficiënt en effectief – preventief – stedelijk vergunningenbeleid met ingebouwde grendels, die de aan problematische uitbatingen gerelateerde overlast kan voorkomen, verhinderen, sanctioneren en stoppen

5. INTRAFAMILIAAL GEWELD

Intrafamiliaal geweld is niet gemakkelijk in kaart te brengen. Cijfers weerspiegelen slechts een fractie van de problematiek. De aangiftebereidheid van feiten en de bespreekbaarheid van het geweld in hulp- en dienstverleningsrelaties is om diverse redenen bijzonder laag. Vb. slachtoffers van partnergeweld schamen zich, hebben schrik voor de reactie van de dader, willen toch verder met de relatie omdat ze hun partner graag zien, zijn economisch afhankelijk van de dader, relativeren het als eenmalig en toch niet zo ernstig,....enz.

Het groot dark number van dit fenomeen moeten we in het achterhoofd houden bij het lezen van onderstaande analyse van intrafamiliaal geweld, gebaseerd op de gegevens van de Politiezone Gent voor de jaren 2016-2018.

De misdrijven tegen lichamelijke integriteit bestaan voor 85% uit slagen en verwondingen. In 2018 registreert politie 5,8 feiten 'slagen en verwondingen' per dag in Gent.

In de Veiligheidsmonitor 2018 meldt 2% van de Gentse respondenten dat zij zelf de afgelopen 12 maanden het slachtoffer werden van lichamelijk geweld in PZ Gent. 38% deed hiervan aangifte.

30% van de geregistreerde 'slagen en verwondingen' vindt plaats binnen de familie. Intrafamiliaal geweld kan naast fysiek geweld ook van psychische, economische of seksuele aard zijn.

TOTAAL intrafamiliaal geweld			2018 vs. 2016	
2016	2017	2018	aantal	%
1.377	1.392	1.339	-38	-2,76

Aard IFG in 2018	%
fysiek	55,34
seksueel	1,49
psychisch	36,22
economisch	6,95

Met 1.339 geregistreerde feiten in 2018, blijft het aantal feiten van intrafamiliaal geweld vrij stabiel. Het betreft vooral fysiek (55%) en psychisch geweld (36%).

Type IFG in 2018	%	aard van het geweld			
relatie slachtoffer-dader		fysiek	seks.	psych.	econom.
binnen het koppel	78,94	53,83	0,85	40,49	4,82
tegen afstammelingen	6,95	65,59	9,68	20,43	4,30
tegen andere familieleden	14,12	58,73	1,06	20,11	20,11

79% van de feiten intrafamiliaal geweld doet zich voor tussen het koppel, waar dit vooral uit fysiek (54%) en psychisch geweld (40%) bestaat.

Ook tegen afstammelingen en tegen andere familieleden is het geweld vooral van fysieke aard. Seksueel geweld is verhoudingsgewijs het hoogst tegen afstammelingen (in 10% van de feiten) en economisch geweld tegen andere familieleden (in 20% van de feiten)

Dit geregistreerde intrafamiliaal geweld vormt slechts een fractie van een veel omvangrijker problematiek.

Slachtoffers zouden gemiddeld pas aangifte doen na de 7e slag.

Meldingen van intrafamiliale problemen die nog niet gepercipieerd worden als 'geweld' of als een ander misdrijf, worden - in een vereenvoudigd proces-verbaal (VPV)- geregistreerd als '**sociaal probleem**'.

In 2018 worden er 2.309 feiten gerapporteerd m.b.t. sociale problemen, wat stabiel is ten aanzien van 2016 (2.316 feiten). De meeste meldingen binnen sociale problemen betreffen **familiale twist en onenigheid**, waar met 592 feiten een daling van 16% genoteerd wordt t.a.v. de 705 feiten in 2016.

Pas bij een 4e melding van familiale twist, wordt een PV opgemaakt.

De Dienst Maatschappelijke Zorg tracht de spiraal van geweld tijdig te doorbreken en contacteert het koppel van bij de 1^e melding van een familiale twist binnen het koppel. Het koppel dient wel te wonen in Gent en dient ook aan te geven dat zij hun relatie verder willen zetten. Slechts een deel van de koppels staan hier open voor. DMZ had in 2018 in de helft van de ontvangen meldingen van partnergeweld, contact met de betrokkenen (nl. 508 op 1.019 meldingen). In 170 dossiers contacteerden de betrokkenen effectief de hulpverlening.

Bij de slachtoffers van partnergeweld leeft de **behoefte aan veiligheid en zorg**. Om hieraan te beantwoorden is er nood aan een geïntegreerd systeem van preventie, snelle interventie en adequate hulpverlening.

Om snel de geweldspiraal te doorbreken, streven we naar vroegdetectie en vroeginterventie. We willen het taboe doorbreken en zowel burgers als eerstelijns werkers bewust maken en versterken bij het herkennen, erkennen en omgaan met partnergeweld: detecteren, bespreekbaar maken, hulp zoeken, interveniëren, gericht doorverwijzen naar hulpverlening...

Een adequate zorg vraagt dat de hulpverlening zich zowel richt naar slachtoffers als naar daders. Eveneens is er nood aan het op elkaar afstemmen van de verschillende hulpverleningsinitiatieven.

Een geïntegreerd hulpaanbod en de activering van een sociaal ondersteuningsnetwerk is ook essentieel voor het welslagen van stalkingalarm. Dit alarmsysteem biedt slachtoffers van geweld door de ex-partner een extra beveiliging en geruststelling dat er bij geweldsdreiging door de ex-partner een snelle politionele interventie gegarandeerd wordt.

Een optimale afstemming tussen diensten vormt ook de basis in de – eind 2017- opgestarte provinciale ketenaanpak voor ernstige, vastgelopen dossiers van intrafamiliaal geweld. Met een geïntegreerd plan

van aanpak, aangestuurd en bewaakt door een casusmanager, tracht men in uiterst moeilijke dossiers vooruitgang te boeken en het geweld of de geweldsdreiging te stoppen.

ZEDENMISDRIJVEN

Het aantal zedenmisdriven neemt met 1/5e toe van 814 in 2016 naar 947 in 2018. Hierbij valt op dat het aantal 'aanrandingen op de eerbaarheid' (152) in 2018 zelfs met een derde toenam. Mogelijks wordt er in de context van #metoo meer melding gemaakt van dergelijke feiten van vnl. 'ongepast aanraken van billen en borsten'.

In het kader van het **Zorgcentrum Seksueel Geweld** in Gent werden de permanente zedeninspecteurs van PZ Gent in 2018 bevraagd in 181 feiten (en 23 in 23/10/17-31/12/17). 57 % van deze zedenfeiten vond plaats op Gents grondgebied.

5.1. Algemene doelstellingen

5.1.1. Het voorkomen, aan het licht brengen en verminderen van intrafamiliaal geweld en/of de onveiligheidsgevoelens met betrekking tot intrafamiliaal geweld

5.2. Strategische Doelstellingen

5.2.1. Een geïntegreerde en integrale aanpak bevorderen

Operationele doelstellingen

- Het aanbieden van een zorg op maat aan slachtoffers van stalking door ex-partner.

Resultaten

- Gemiddeld is bij 80% van de slachtoffers het sociaal ondersteuningsnetwerk geactiveerd binnen de 3 maanden na aansluiting op stalking alarm.

- Gemiddeld voelen 80% van de slachtoffers zich effectief veiliger **en werd het sociaal ondersteuningsnetwerk geactiveerd** dankzij stalking alarm
- Gemiddeld is er maandelijks één persoonlijk contact met elke aangeslotene.
- Gemiddeld is er maandelijks één multidisciplinair opvolgingsmoment per dossier.
- **In alle opgenomen dossiers stalkingalarm wordt er samengewerkt met partners uit zowel de welzijns-/hulpverleningssector als politionele/justitiële sector**

Indicatoren

- ~~Aantal slachtoffers waarbij binnen de 3 maanden van aansluiting het sociaal ondersteuningsnetwerk geactiveerd is / aantal slachtoffers na aansluiting op stalking alarm~~
- Aantal slachtoffers dat zich effectief veiliger voelt **en waarbij het sociaal ondersteuningsnetwerk geactiveerd werd** dankzij stalking alarm / aantal slachtoffers binnen stalking alarm
- Totaal aantal contacten per jaar (alle slachtoffers samen) / het aantal maanden van aansluiting (alle slachtoffers samen)
- Totaal aantal multidisciplinaire opvolgingsmomenten per jaar (alle slachtoffers samen) / het aantal maanden van aansluiting (alle slachtoffers samen)
- **Aantal opgenomen dossiers stalkingalarm waarin er wordt samengewerkt met partners uit zowel de welzijns-/hulpverleningssector als politionele/justitiële sector / het totaal aantal opgenomen dossiers stalkingalarm**

-Het opstarten van ketenaanpak in moeilijke/vastgelopen dossiers van intrafamiliaal geweld.

Resultaten

- alle (= 100%) vastgelopen dossiers die door de casemanager stalking alarm (Stad Gent) en door de Dienst Maatschappelijke Zorg (Politie Gent) worden aangebracht, worden effectief opgenomen door het operationeel team van de provinciale ketenaanpak
- Stad Gent (Dienst Preventie voor Veiligheid) en Politie Gent (Dienst Maatschappelijke Zorg) brengen hun expertise in door maximale deelname aan het operationeel team ten belope van het pilootproject
- in 60% van de ernstige vastgelopen dossiers waarvoor de provinciale ketenaanpak opstart, wordt er vooruitgang geboekt

Indicatoren

- aantal door Dienst Preventie voor Veiligheid en Dienst Maatschappelijke Zorg aangebrachte vs. opgenomen 'vastgelopen' dossiers door de provinciale ketenaanpak
- deelname aan het operationeel team van de provinciale ketenaanpak vs. aantal

overlegmomenten

- percentage opgenomen dossiers door de ketenaanpak waarin vooruitgang geboekt wordt (o.a. stopzetting geweld, stopzetting gevaarsdreiging, verhoging veiligheidsgevoel, versterking weerbaarheid,...)

-Het tijdig doorbreken van de spiraal van intrafamiliaal geweld door vroegdetectie en vroeginterventie.

Resultaten:

- er worden jaarlijks 4 initiatieven/campagnes/acties gevoerd met tot doel burgers bewust te maken en te versterken bij het omgaan met intrafamiliaal geweld (o.a. detecteren, bespreekbaar maken, hulp zoeken,...)

- er worden jaarlijks 2 initiatieven/campagnes/acties gevoerd met tot doel eerstelijns werkers te versterken in het omgaan met intrafamiliaal geweld (o.a. detecteren, bespreekbaar maken, interveniëren, gericht doorverwijzen naar hulpverlening...)

- In de helft van de dossiers partnergeweld (zowel PV's, APO's als VPV's partnergeweld) realiseert Dienst Maatschappelijke Zorg een contact met de betrokkenen.

- In elk gecontacteerd dossier van intrafamiliaal geweld doet de politie een aanbod naar de hulpverlening

Indicatoren:

-Aantal preventiecampagnes/sensibiliseringsacties gericht op het bewustmaken en versterken van burgers in het omgaan met intrafamiliaal geweld

-Aantal initiatieven gericht op het versterken van eerstelijns werkers in het voorkomen, herkennen, interveniëren bij intrafamiliaal geweld (studiedag, folder, infomoment,...)

-Aantal contacten door Dienst Maatschappelijke Zorg bij melding van partnergeweld, vs. totaal aantal PV's/APO's/VPV's partnergeweld.

- Aantal dossiers partnergeweld waarin de betrokkenen, na doorverwijzing door politie, effectief de hulpverlening contacteren

**Dit strategische veiligheids- en preventieplan werd ondertekend te
Brussel in 2 exemplaren op __/__/____**

**Elk der contractanten verklaart een ondertekend exemplaar ontvangen te
hebben.**

Voor de Federale Staat,

Mijnheer Pieter DE CREM, Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken

Voor de Gemeente,

**Voor de voorzitter van de gemeenteraad
bij delegatiebesluit van 26 november 2019**

De Heer Mathias DE CLERCQ, Burgemeester

en

Mevrouw Mieke Hullebroeck, Algemeen Directeur Stad en OCMW Gent

